

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин і права
Кафедра іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

ДИПЛОМНА РОБОТА
Магістр

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 014.02 Середня освіта. Мова та література (англійська)

на тему: **Формування англomовної лексичної компетентності учнів
9-х класів шляхом використання застосунків Quizlet та Socrative**

ДРСОА.018010.01.17

Виконала: студентка 2-го курсу
група СОАм-22-1

Ю. М. Корінна

Керівник
канд. пед. наук, доц.

О. В. Садовець

—

До захисту допускаю:
Зав. кафедри іншомовної освіти і
міжкультурної комунікації
д-р пед. наук, проф.

_____ 2023 р.

Н. М. Бідюк

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет _____

Кафедра _____

Освітній рівень _____

Галузь знань _____

Спеціальність _____

Освітня програма _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

Підпис, прізвище, ініціали _____

« ____ » _____ 202__ р.

ЗАВДАННЯ

НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Прізвище, ім.'я, по батькові

1 Тема роботи _____

Керівник роботи _____

Затверджена наказом ректора університету від _____ № _____

2 Строк подання студентом роботи на кафедру _____

3 Вихідні дані до роботи: _____

4 Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

5 Перелік графічного матеріалу _____

6 Консультанти розділів дипломної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7 Дата видачі завдання _____

Назва етапу (розділу) роботи	Термін виконання	Примітка

Студент _____

Підпис, прізвище, ініціали

Керівник роботи _____

Підпис, прізвище, ініціали

АНОТАЦІЯ

Корінна Ю. М. Формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів шляхом використання застосунків Quizlet та Socrative. – Дипломна робота магістра.

Дипломна робота магістра на здобуття кваліфікації магістра за спеціальністю 014.02 – Середня освіта. Мова та література (англійська). – Хмельницький національний університет, факультет міжнародних відносин і права, кафедра іншомовної освіти та міжкультурної комунікації, наук. кер.: канд. пед. наук, доц. Садовець О.В. – Хмельницький, 2023.

Загальний обсяг роботи становить 95 сторінок, із них – 77 сторінок основного тексту. Робота містить 7 додатків та 74 джерело посилань.

Ключові слова: лексична компетентність, лексичні навички, навчальні застосунки, англійська мова, учні 9-х класів, .

Дипломна робота магістра присвячена дослідженню процесу формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів, Quizlet, Socrative.

У роботі розглянуто сутність поняття англомовна лексична компетентність та психолого-педагогічні засади її формування в учнів 9-х класів. Охарактеризовано традиційні та сучасні методи й форми навчання для формування англомовної лексичної компетентності, з'ясовано особливості використання навчальних застосунків для розвитку англомовної лексичної компетентності. Також досліджено можливості використання застосунків Quizlet та Socrative, розроблено та експериментально перевірено авторський комплекс завдань для формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів з використанням застосунків Quizlet та Socrative.

Підпис автора

Дата подання роботи до захисту

SUMMARY

Korinna Y. M. Developing the 9th Grade Students' Lexical Competence in English by Means of Quizlet and Socrative Learning Tools. - Master's thesis.

Master's thesis for obtaining a master's qualification in the specialty 014.02 - Secondary education. Language and literature (English). – Khmelnytskyi National University, Faculty of International Relations and Law, Department of Foreign Language Education and Intercultural Communication, scientific supervisor: Doctor of Philosophy (Pedagogy), Assoc. Professor Sadovets O.V. – Khmelnytskyi, 2023.

The paper consists of 95 pages, the main text comprising 77 pages. The work contains 7 appendices and 74 source references.

Keywords: lexical competence, lexical skills, educational applications, English language, 9th grade students, Quizlet, Socrative.

The master's thesis is dedicated to the study of the process of forming English lexical competence of the 9th grade students.

The work examines the essence of the concept of English lexical competence and the psychological and pedagogical principles of its formation in 9th grade students. Traditional and modern methods and forms of education for the formation of English lexical competence are characterized, the peculiarities of using educational applications for the development of English lexical competence are clarified. The possibilities of using the Quizlet and Socrative applications were also studied and the author's complex of tasks for the formation of English lexical competence of the 9th graders using the Quizlet and Socrative applications was developed and experimentally tested.

Author's signature

The date of the work submission to defence

Зміст

Вступ.....	6
1 Теоретичні основи формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів	9
1.1 Сутність поняття англомовна лексична компетентність та психолого-педагогічні засади її формування учнів 9-х класів.....	9
1.2 Методичні аспекти формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів.....	25
1.3 Особливості використання навчальних застосунків для розвитку англомовної лексичної компетентності учнів.....	37
2 Експериментальна перевірка ефективності використання навчальних застосунків для формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів (на прикладі Quizlet та Socrative)	47
2.1 Практика використання навчальних застосунків Quizlet та Socrative для розвитку англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів	47
2.2 Авторський комплекс завдань для розвитку англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів з використанням застосунків Quizlet та Socrative.....	53
2.3 Етапи та результати проведення експерименту.....	60
Висновки	79
Перелік джерел посилання	83
Додатки.....	89
Додаток А. Передекспериментальний тест	89
Додаток Б. Завдання із застосунку Socrative	90
Додаток В. Картки із застосунку Quizlet	91
Додаток Г. Гра з застосунку Quizlet.....	92
Додаток Д. Завдання із застосунку Socrative.....	93
Додаток Е. Вікторина із застосунку Socrative	94
Додаток Ж. Післяекспериментальний тест	95

ВСТУП

Актуальність дослідження. Англійська мова займає позицію основної мови міжнародного спілкування протягом останнього сторіччя та продовжує функціонувати й розвиватися у всіх сферах сучасного життя. Близько двох мільярдів людей мають змогу спілкуватися та взаємодіяти завдяки ній. Світові організації, такі як НАТО та ОЕСР, використовують англійську мову як засіб передачі інформації на політичних зустрічах.

Останнім часом багато уваги приділяється вивченню англійської мови за допомогою сучасних технологій та мобільних застосунків. Вивчення нової лексики займає головну роль у цьому процесі, адже виникає безліч труднощів із запам'ятовуванням та використанням її в англійськомовному середовищі. Навчання учнів фокусується на використанні сучасних технологій під час навчального процесу для того, щоб зробити його цікавим та інформативним.

Англійськомовна лексична компетентність включає в себе сукупність необхідного запасу лексики, її розуміння та використання в різних ситуаціях. Використання сучасних застосунків для вивчення лексики, що відповідають програмі середньої школи, дають можливість ефективно та швидко вивчати лексичний матеріал, з більшою продуктивністю розподіляти час, а також навчатися на уроках, вдома або під час самопідготовки.

Актуальність нашого дослідження зумовлена проблемами в системі формування лексичної компетентності у закладах середньої базової освіти, й саме ці проблеми, разом з безліччю інноваційних технологій, водночас є можливістю для кардинальних й рішучих позитивних змін.

Під час нашого дослідження ми проаналізували навчальні програми, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, а також Додаток 5 до листа Міністерства освіти і наук України від 19.08.2022 р. №1/9530-22, закон “Про повну загальну середню освіту”.

Популяризації використання сучасних технологій та мобільних застосунків під час навчання учнів та впровадження їх у навчальний процес

закладів середньої освіти сприяла чимала кількість наукових робіт та фундаментальних досліджень. Значний внесок у дослідження проблеми формування англомовних лексичних навичок зробили такі вчені та автори, як Баранова С., Баркасі В., Бігич О., Бех О., Богушевич Н., Бориско Н., Борецька Г., Василенко Л., Верба Л., Гапонова С., Грецька О., Гнаткевич Ю., Казачінер О., Капінус О., Киналь А., Копил І., Кузьменко О., Логвіна С., Луняка Л., Морська Л., Низенко К., Ніколаєва С., Пінчук В., Панова Л., Просяник О., Сергіюк Н., Склярєнко Н., Смоліна С., Стеценко О., Ткачик О., Шевченко Є., Шклярук Г., Ягупов В. А також Aldrich С. (Алдрідж С.), Alquahtani М. (Алкватані М.), Blachowicz С. (Блахович С.), Harmer J. (Хармер Дж.), Holec Н. (Холек Х.), Kersten S. (Кірстен С.), Mackenzie J. (Макензі Дж.), Marriot R. (Меріот Р.), Richards. J (Річардс Дж.), Webb S. (Веб С.).

Об'єктом дослідження є процес формування англомовної лексичної компетентності учнів 9 класів.

Предметом дослідження є формування англомовної лексичної компетентності учнів 9 класів шляхом використання застосунків Quizlet та Socrative.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці ефективності використання навчальних застосунків Quizlet та Socrative для формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів.

В ході нашого дослідження були поставлені такі завдання:

1. Окреслити сутність поняття англомовна лексична компетентність та психолого-педагогічні засади її формування в учнів 9-х класів.
2. Охарактеризувати традиційні та сучасні методи й форми навчання для формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів.
3. З'ясувати особливості використання навчальних застосунків для розвитку англомовної лексичної компетентності.

4. Дослідити можливості використання застосунків Quizlet та Socrative для розвитку лексичної компетентності учнів 9-х класів.

5. Розробити та експериментально перевірити авторський комплекс завдань для формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів з використанням застосунків Quizlet та Socrative.

Практичне значення нашого дослідження полягає в розробленні авторського комплексу завдань для формування англомовної лексичної компетентності учнів дев'ятих класів, які можуть в подальшому бути використані при викладанні англійської мови в 9-х класах ЗОШ. Висновки цієї роботи можуть бути реалізовані в педагогічній діяльності для формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів.

Апробація результатів дослідження. Базисні положення роботи було оприлюднено й обговорено під час науково-методологічного Інтернет-семінару у секції «Методика викладання англійської мови», організованого 22 травня 2023р.

Методи дослідження: теоретичні, а саме аналіз та порівняння для вивчення стану досліджуваної проблеми та емпіричні, а саме діагностичні (акетування, бесіди, тестування) та математичної статистики для обробки кількісних і якісних даних емпіричного дослідження.

Структура роботи. Дипломна робота складається з титульного аркушу, завдань до дипломної роботи, анотації українською та англійською мовою, змісту, вступу, основної частини (2 розділи), висновків, переліку джерел посилання – 74 найменування та додатків на семи сторінках. У роботі містяться 2 схеми, 9 рисунків та 12 таблиць. Загальний обсяг роботи – 95 сторінок, обсяг основного тексту – 77 сторінок.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 9-Х КЛАСІВ

1.1 Сутність поняття англомова лексична компетентність та психолого-педагогічні засади її формування учнів 9-х класів

Головною метою вивчення іноземної мови є отримання достатнього обсягу знань та вмінь, щоб забезпечити можливість успішної соціальної комунікації через використання цієї мови. Вивчення будь-якої іноземної мови є складним та тривалим процесом. Це вимагає не лише розуміння правил читання та освоєння граматики, але й розвитку фонетичних навичок та запам'ятовування фразових дієслів. Ті, хто прагне володіти мовою досконало, повинні опанувати різноманітні компетентності, щоб вільно користуватися нею в реальних ситуаціях спілкування та вміти обирати відповідні слова без зволікання.

У словнику Merriam-Webster «компетентність» («competence») трактується як якість або стан володіння достатніми знаннями, судженнями, вміннями, які є необхідними для виконання певної дії, обов'язку відповідно до певної ситуації чи предмету [62].

«Словник української мови» дає два значення терміну компетентність: властивість за значенням «компетентний» 1) який має достатні знання в якій-небудь галузі; який з чим-небудь добре обізнаний; тямущий; 2) який ґрунтується на знанні; кваліфікований [42].

Тлумачні словники англійської мови дають такі значення цього терміну: достатність, відповідність, уміння виконувати певне завдання, роботу та обов'язок; загальні уміння та навички, розумові здібності [1].

Отже, сучасні педагоги все більше звертають увагу на компетентнісний підхід у сфері освіти. Це означає не лише передачу інформації, але й набуття навичок, які дозволять учням впевнено діяти та вирішувати завдання в різних, навіть непередбачуваних, ситуаціях життя – взаємодія з оточуючими, розв'язання особистих чи професійних завдань.

Поняття англомовної лексичної компетентності має багатогранний характер, оскільки включає як мовні аспекти, так і аспекти, що виходять за межі мови, такі як психологічні, соціологічні та культурні.

Лексична компетентність у сфері англійської мови відноситься до здатності розуміти, використовувати і розпізнавати слова та вирази в мовленні. Це означає знання словникового запасу – розуміння значень слів, їх контекстуальне використання, а також вміння вибирати відповідні слова для вираження певних думок або ідей. Лексична компетентність також включає в себе здатність розрізняти варіанти вживання слів у різних контекстах, рівнях ввічливості, стилях мовлення та ситуаціях. Здатність адекватно користуватися словниковим запасом є важливою складовою комунікативної компетентності в англійській мові [6, с. 12].

Англомовна лексична компетентність має величезне значення з кількох причин:

1. Ефективне спілкування: наявність широкого словникового запасу дозволяє виразно й точно висловлювати свої думки та ідеї. Це робить комунікацію більш зрозумілою й продуктивною.

2. Розвиток особистості: лексична компетентність сприяє розширенню світогляду й розвитку інтелекту. Здатність користуватися різноманітними словами допомагає виражати почуття та думки з більшою точністю й глибиною.

3. Успіх у навчанні і кар'єрі: вивчення англійської мови й розвиток лексичної компетентності стають ключем до успіху в багатьох сферах життя. Вони сприяють отриманню вищої освіти, розширенню можливостей кар'єри та бізнесу.

4. Легкість у подорожах й міжкультурному спілкуванні: знання різних слів та виразів допомагає в адаптації до різних культур та допомагають під час подорожей та спілкування з людьми з різних країн.

5. Розвиток мовленнєвих навичок: Лексична компетентність покращує навички слухання, читання, письма й усного мовлення, роблячи комунікацію більш природною та ефективною [10, с. 24].

Загалом, лексична компетентність в англійській мові є важливою складовою успішної комунікації та розвитку як особистості, так і професійних навичок.

Англомовна лексична компетентність включає кілька складових аспектів. Одним із основних елементів є словниковий запас, тобто знання різних слів і виразів, їх значень та контекстів використання. Наступним є вміння вибирати слова – людина із сформованою лексичною компетентністю вміє підібрати відповідні слова для точного вираження своїх думок та ідей. Розрізнення між різними варіантами вживання слів в залежності від контексту, стилів мовлення, рівня ввічливості складає розуміння варіативності мови. Не менш важливим є граматична точність, а саме здатність використовувати слова в межах правильно сформованих речень та у відповідності з граматичними правилами мови. А також контекстуальне розуміння – це спроможність розуміти повідомлення, ідеї або ситуацію, враховуючи всі зв'язки, обставини та оточуючий контекст. Це включає усвідомлення значення слів, але також і їхню взаємодію зі смислом речення, тексту або ширшого контексту, що оточує ці слова. Ці складові допомагають створити повноцінну лексичну компетентність, яка є важливою для успішної комунікації та розуміння англійської мови [21, с. 114].

Отже, можна зазначити, що успішне формування англійської комунікативної компетентності значною мірою залежить від розвитку і формування лексичної компетентності через активне вивчення слів та їхнє практичне застосування. Оскільки лексична освіченість є ключем до розвитку мовленнєвих навичок, лексика стає центром формування здатностей до мовного вираження й комунікації. Згідно з методикою навчання іноземних мов і культур, вивчення лексики має за мету не лише знання слів, але й розвиток здатності використовувати їх у спілкуванні разом

з іншими мовними засобами – фонетикою, граматикою та невербальними засобами [28, с. 42]. Тому навчання лексики більше служить засобом розвитку усіх аспектів мовленнєвої діяльності, ніж окремою метою.

Багаторазове використання лексичного матеріалу сприяє ефективному засвоєнню лексичних навичок. Зміст навчання лексичного матеріалу поділяється на: формування словникового запасу та формування лексичних навичок. Формування словникового запасу може бути активним, пасивним та потенційним [6, с. 10]. Формування лексичних навичок поділяється на: рецептивні, репродуктивні та навички користування різними видами словників. Зміст навчання лексичного матеріалу зображено на схемі 1.1

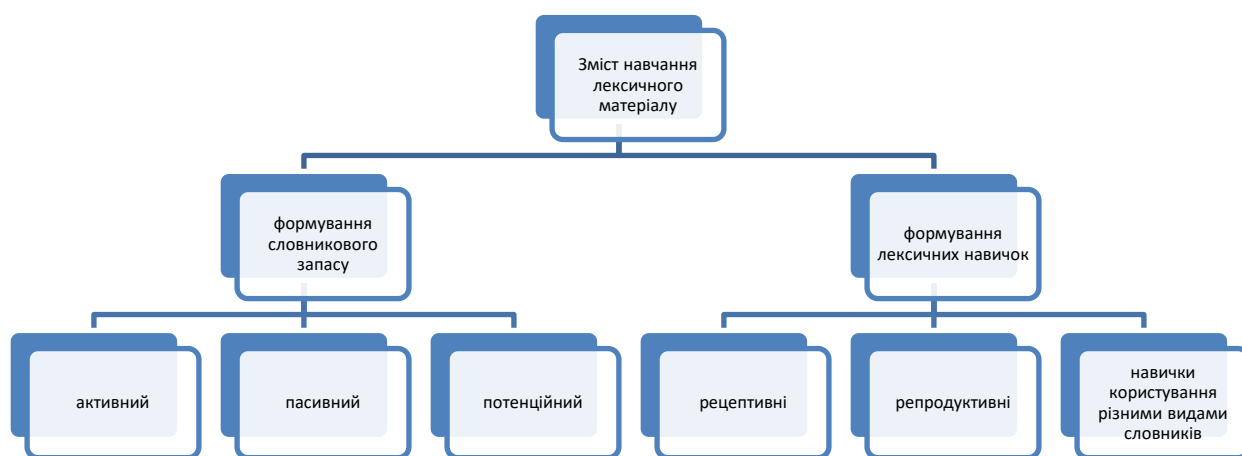

Схема 1.1 Зміст навчання лексичного матеріалу

Отож, формування словникового запасу поділяється на:

1. Активний словниковий запас – це сукупність слів та виразів, які людина може використовувати в мовленні та письмі без особливих зусиль. Це ті слова й вирази, які вона знає, розуміє і може використовувати в

повсякденному спілкуванні чи професійних ситуаціях без значних труднощів. Активний словниковий запас відрізняється від пасивного, який можна розуміти, читаючи чи слухаючи, але не завжди використовувати в активному спілкуванні [28, с. 43].

2. Пасивний словниковий запас – це слова й вирази, які людина розуміє при читанні чи слуханні, але не завжди використовує або не може використовувати активно у власному мовленні чи письмі. Це слова, які вона може впізнати або зрозуміти у контексті, але не завжди впевнено використовує у власному спілкуванні без додаткових зусиль чи підготовки [28, с. 43].

3. Потенційний словниковий запас – це широкий обсяг слів та виразів, які людина може вивчити чи засвоїти у майбутньому, але на даний момент вони ще не входять у її активний або пасивний словниковий запас. Це можуть бути нові слова, які вона планує вивчати, але ще не повністю оволоділа або використовує з обмеженим розумінням чи активним вживанням [8, с. 14].

Є такі види лексичних навичок:

1. Рецептивні означають розуміння слів чи виразів під час читання, слухання або сприймання іншою рецептивною діяльністю. Це процес, коли людина сприймає нові слова або вирази, розуміє їх значення та контекст, але може не використовувати їх активно в мовленні чи письмі. Рецептивний вид формування лексичних навичок зосереджується на здатності розпізнавати та розуміти мову, а не обов'язково на активному використанні цих слів у власному мовленні [7, с. 10].

2. Репродуктивні лексичні навички означають здатність людини використовувати слова та вирази активно, як частину свого власного мовлення чи письма. Це включає в себе здатність правильно застосовувати слова та вирази у різних контекстах, формулювати власні думки й ідеї, користуючись ними, а також вести комунікацію, використовуючи ці слова

для вираження своїх інтенцій та уміння передати свою думку іншим [7, с. 12].

3. Навички користування різними видами словників охоплюють вміння знаходити та використовувати інформацію з різних джерел словникової інформації. Це включає уміння працювати з традиційними паперовими словниками, електронними або онлайн ресурсами, спеціалізованими словниками за темами чи галузями знань, а також розуміння структури словника, правил його використання та методів пошуку потрібної інформації. Це також включає в себе вміння визначати відтінки значень слів, знаходити синоніми та антоніми, а також використовувати приклади та контекст для кращого розуміння слів [7, с. 13].

Ефективне вдосконалення лексичних навичок досягається через повторне використання словникового матеріалу учнями та поступове розширення навчальних вправ. Вдосконалення лексичних навичок передбачає застосування різноманітних методів візуалізації, практичне використання слів у різних ситуаціях, індивідуальний підхід до навчання, постійний зворотний зв'язок між викладачем та учнем, а також вчасний контроль та корекція навичок під час виконання вправ [11, с. 160]. Важливим є поєднання слів у речення для розвитку усного мовлення, розуміння прослуханого, письма й читання. Нормальне спілкування сприяє автоматизації цих навичок, а відсутність постійного оточення мовою потребує більшої концентрації й зусиль від отримувача знань.

Отже, розуміння лексичних навичок слід розглядати як ключовий і неодмінний елемент процесу вивчення іноземної мови. Формування цих навичок стає основною метою вивчення словникового матеріалу, а, отже, формування лексичної компетентності.

Для найефективнішого запам'ятовування англомовної лексики учнями, потрібно обирати словниковий матеріал, який передбачає поетапне повторення в межах теми навчання у базовій школі та сприяє активному використанню та розвитку мовленнєвої діяльності. Для цього потрібно

створити умови для цілісного розуміння необхідного лексичного мінімуму та забезпечити закріплення активного словникового запасу в пам'яті учня. Формування цього мінімуму враховує актуальність теми та методичну доцільність.

Для найбільш точного методичного підходу ми розглянули поняття лексичних знань. Лексичні знання – це розуміння та засвоєння словникового матеріалу, або сукупність слів та виразів, які особа засвоїла в певній мові. Лексичні знання включають:

- знання про звукову форму лексичної одиниці (ЛЮ), необхідні для її правильної вимови та розпізнавання і розрізнення на слух;
- знання про графічну форму, правила орфографії, необхідні для правильного написання ЛЮ та розпізнавання і розуміння її при читанні;
- знання з граматики, необхідні для утворення словоформ;
- знання семантики слів, необхідних для утворення вільних словосполучень;
- знання, пов'язані з правилами сполучуваності відповідних слів у мові, що вивчається [40, с. 23].

Формування англомовної лексичної компетентності проходить у кілька етапів:

1. Початковий етап:
 - Ознайомлення з базовими словами та фразами.
 - Засвоєння основних лексичних одиниць, необхідних для базового спілкування.
2. Розширення словникового запасу:
 - Поступове вивчення нових слів та виразів.
 - Ознайомлення з різноманітними темами та вивчення спеціалізованої лексики із цих тем.
3. Активне використання лексики:
 - Застосування вивчених слів у письмі та усному мовленні.

- Розвиток навичок використання лексичного матеріалу в конкретних ситуаціях.

4. Вдосконалення:

- Робота над синонімами, антонімами, а також нюансами використання слів.

- Вивчення ідіом, виразів та варіантів вживання лексики в різних контекстах.

5. Самостійне вдосконалення:

- Постійне поповнення словникового запасу через читання, слухання аудіо- та відеоматеріалів, спілкування тощо.

- Самостійне вивчення нових слів та вдосконалення вже вивчених [42, с. 20].

Ці етапи можуть змінюватися в залежності від індивідуальних особливостей та методів навчання, але це загальний шлях формування лексичної компетентності в англійській мові.

Психічний розвиток підлітків є визначальним компонентом та умовою організації роботи з вивчення іноземної мови. Підлітковий період характеризується специфічними особливостями розвитку мислення, уваги, уяви, пам'яті, мовлення.

Перехідний період середньої школи, що триває від 10-11 до 15 років, означає перехід від дитинства до юності. Це час, коли діти вивчають матеріал у школі на другому ступені (5-9 класи) та спостерігається загальне зростання активності та глибока перебудова їхнього організму. Внутрішній світ підлітка характеризується психологією між дитинством і дорослістю: він вже не зовсім дитина, але ще не повністю дорослий. Цей період є вкрай складним як для самих підлітків, так і для людей, що їх оточують.

Характерними особливостями поведінки підлітків є:

1. Підвищена чутливість до впливу зовнішнього середовища, що може включати:

- Вразливість до оточення: підлітки можуть бути більш чутливими до емоційного та психологічного впливу зовнішніх факторів, таких як думки та вчинки однолітків, суспільні очікування або загальна атмосфера в школі чи серед оточуючих.

- Зміни у сприйнятті власного «Я»: зовнішнє середовище може сильно впливати на сприйняття самого себе підлітками, формуючи їхні вподобання, цінності та ставлення до власної особистості.

- Схильність до соціального впливу: підлітки можуть бути більш схильними до впливу групи або оточуючих на процеси прийняття рішень, вибору інтересів, змін у зовнішньому вигляді та інші аспекти життя.

2. Схильність до роздратованості виявляється у підвищеній чутливості до стресових ситуацій та швидшому виникненні негативних емоцій. Основні риси цієї особливості в поведінці підлітків:

- Емоційна нестабільність: підлітки часто переживають сильні емоції, такі як роздратованість, засмучення або образу. Це може виявлятися у швидкому змінюванні настрою та реакції на події.

- Підвищена вразливість до стресу: вони можуть більше реагувати на стресові ситуації, викликаючи збудженість, роздратованість або незадоволення, що впливає на їхні способи взаємодії з оточуючими.

- Соціальні та емоційні перепади: ця схильність може призводити до змін у соціальних взаємин та реакції на багато внутрішніх та зовнішніх факторів.

3. Слабше функціонування механізмів самоконтролю. Основні аспекти цієї особливості у їх поведінці:

- Недостатній контроль емоцій: Підлітки можуть мати труднощі у керуванні своїми емоціями та реакціями на події, що призводить до змін настрою або неадекватних реакцій у різних ситуаціях.

- Більша схильність до ризикованої поведінки: Часто це виражається у більшому ризику прийняття небезпечних рішень або спробі нового, не завжди обміркованого.

- Труднощі у плануванні та організації: Підлітки можуть мати складнощі у плануванні своїх дій, організації часу та завдань, що впливає на їхню продуктивність та ефективність.

- Менше уваги до наслідків: Вони можуть не завжди враховувати можливі наслідки своїх дій через меншу здатність до самоконтролю.

4. Періодична апатія та відсутність енергії передбачає:

- Емоційний перепадаючий стан: підлітки можуть періодично відчувати втому, втрату інтересу до різних аспектів життя або невизначеність у майбутніх цілях.

- Зміни в енергії: час від часу вони можуть відчувати втому, яка може бути пов'язана з фізичними, емоційними або психологічними факторами.

- Періоди апатії та дезорієнтації: це може призвести до втрати мотивації, відсутності ентузіазму та інтересу до багатьох аспектів життя.

5. Виявлення надмірних емоційних реакцій. Основними рисами є:

- Інтенсивність емоцій: підлітки можуть реагувати на події з надмірною емоційністю, виражати свої почуття дуже інтенсивно, що може виявлятися у сильних реакціях на незначні події.

- Емоційна нестабільність: вони можуть швидше змінювати свої настрої, переходити від радощів до роздратування або від задоволення до розчарування.

- Схильність до драматизації: підлітки можуть розглядати деякі події або ситуації як більш драматичні, ніж вони насправді є, викликаючи великі емоційні реакції.

- Зміни в реакціях на стрес: вони можуть переживати стресові ситуації з великим напруженням та емоційними вибухами.

б. Загальна нестабільність включає:

- Емоційна нестабільність: підлітки можуть переживати широкий спектр емоцій протягом короткого періоду часу, що виявляється у стрімких змінах настрою.
- Зміни у поведінці: вони можуть проявляти різні типи поведінки - від енергійних та спонтанних дій до більш замкнених чи агресивних реакцій.
- Нестабільність: у зв'язку з пошуками самоідентичності підлітки можуть відчувати нестабільність у своїх переконаннях, інтересах та цінностях.
- Зміни у соціальних відносинах: їхні взаємини з оточуючими також можуть бути нестабільними через пошук свого місця у соціальній групі [44, с. 218].

Найважливішим перетворенням, що відбувається у підлітковому віці, є розвиток самосвідомості, який перш за все виявляється у відчутті дорослості. Підліток потребує нового сприйняття себе і виявляє протест різними шляхами проти традиційного уявлення дорослих про нього. Взаємодія з дорослими стає менш авторитарною, а їх вплив на підлітка послаблюється [44, с. 219], проте це може мати негативний вплив на формування його особистості.

Це проявляється у таких факторах:

- Недостатній самоконтроль та відсутність вольових зусиль (незавершення розпочатих справ).
- Складна поведінка, яка поєднується з інфантильністю та емоційною нестійкістю.
- Ранні прояви статевої активності, нахил до вживання алкоголю та ризик відчуженості.
- Відсутність позитивного ставлення до навчання.
- Асоціальна поведінка, що наслідує неправильний спосіб дорослого життя [44, с. 217].

Щоб уникнути цього, необхідно, щоб дорослий підходив до підлітка з розумінням, аналогічно тому, як він взаємодіє з іншим дорослим – на основі дружніх відносин та взаємопідтримки, відповідно до встановлених норм взаємної поваги, довіри та співпраці. Підліток очікує розуміння з боку дорослих. Така співпраця дозволяє дорослому підтримати підлітка як помічника і товариша у різних справах, ставлячи себе за приклад і друга для нього.

Учні підліткового віку мають певні особливості розумової діяльності, а саме:

1. **Перебудова навчальної діяльності.** У підлітковому віці відбувається значна перебудова в уявленнях про навчальний процес. Ускладнюється сам процес навчання: кількість предметів зростає, учні мають справу з 5-6 вчителями, кожен з яких має свої вимоги, стиль викладання та підходи до учнів.

Якщо раніше учень уважно слухав учителя, то тепер він може відчувати нудьгу та байдужість. Він більше не бажає безперечно відтворювати навчальний матеріал, а намагається відтворювати його своїми словами. Потреба у розширенні соціальних зв'язків та взаємодії з ровесниками, особисті захоплення й інтереси, часто знижують інтерес до навчання. Учні більше зацікавлені у навчанні, якщо воно відповідає їхнім пізнавальним потребам та забезпечує практичне застосування знань у житті. Проте часто вони можуть виявляти байдужість або негативне ставлення до шкільного навчання, особливо після невдач чи конфліктів з вчителями.

Дослідження показали, що найбільшу роль у формуванні позитивного ставлення підлітків до навчання відіграють такі аспекти, як змістовність навчального матеріалу, його пов'язаність з реальним життям, практичність, проблемний підхід у навчанні, що спонукає учнів до самостійних відкриттів, розвитку раціональних методів навчання та самодисципліни, що є ключем до успішного навчання [25, с. 26].

2. Розвиток мислення. Підліток у процесі навчання зазнає значних змін у розвитку свого мислення. Предмети, які вивчаються в школі, їх зміст та логіка, а також зміна підходів до навчальних завдань сприяють формуванню його активного та самостійного мислення.

За цей період підліток виявляє здатність до абстрактного мислення, а співвідношення між конкретним та абстрактним мисленням змінюється на користь останнього. Конкретно-образне мислення залишається активним та розвивається, продовжуючи відігравати значну роль у структурі мислення [25, с. 26]. Наприклад, розвивається вміння конкретизувати, ілюструвати та розкривати зміст понять через конкретні образи й уявлення. Тим не менш, одноманітність або обмеженість лише наочного досвіду може обмежувати здатність до абстрактного усвідомлення суттєвих рис об'єкта. Конкретно-образні компоненти мислення зазвичай впливають сильніше за словесні висловлення (тексти підручників, пояснення вчителя).

3. Розвиток спостережливості, пам'яті та уваги. У період навчання підліток проявляє новизну у мисленні. Він здатен аналізувати та узагальнювати інформацію більш систематично та комплексно. Його сприйняття стає більш плановим і послідовним, він сприймає більше, ніж просто поверхневі аспекти явищ. Однак здатність підлітка до сприйняття може варіювати в залежності від його ставлення до вивченого матеріалу – він може здаватися неуважним або невиразним у своєму сприйнятті, вибірково використовуючи увагу під час спостережень [25, с. 27].

Пам'ять та увага підлітка відчутно змінюються у процесі їх розвитку. Вони стають більш організованими та керованими процесами.

Наприкінці підліткового віку спостерігається значний прогрес у запам'ятовуванні різних типів матеріалів. Здатність організувати свою розумову працю для запам'ятовування розвивається у підлітків набагато більше, ніж у молодших школярів.

Увага також демонструє деяку суперечливість: з одного боку, вона стає стійкою та контрольованою; з іншого боку, об'єм вражень та активність

підлітка часто ведуть до нестійкості уваги та його легкого відволікання, проте підліток зазвичай зосереджується на тих уроках, які йому цікаві та які спонукають його до активної пізнавальної діяльності.

4. Розвиток пізнавальної активності учнів. Підлітки виявляють особливий інтерес до розширення знань, вони зацікавлені у їх збагаченні, розумінні глибини вивчених явищ та встановленні причинно-наслідкових зв'язків. Здійснюючи дослідницьку роботу, вони отримують емоційне задоволення, радість від самостійних відкриттів та задоволення від власного мислення [44, с.217]. Разом із прагненням до пізнання, для підлітків набуває значення розуміння важливості отриманих знань у власному особистісному розвитку та для їх майбутнього. Це відображається в зростаючому самосприйнятті сучасних підлітків.

Підлітки в цьому віці виявляють готовність до різних форм навчання як у практичному, так і у теоретичному плані. Додатково, вони проявляють схильність до експериментування та виявляють сумніви у прийнятті всього на віру. Їх широкий пізнавальний інтерес пов'язаний із бажанням перевірити й підтвердити правильність отриманих знань.

Діти в цьому віці вже відрізняються за своїм інтересом до навчання, рівнем інтелектуального розвитку, кругозором, обсягом та стійкістю знань, а також рівнем особистісного розвитку. У підлітковому віці формується система особистісних цінностей, що визначають спосіб життя, спілкування, відношення до інших осіб та самооцінку.

Аналізуючи особливості навчальної діяльності школярів-підлітків, ми приходимо до висновку, що для багатьох з них навчання може стати необхідністю, але в той же час, для деяких підлітків, може втрачатися цікавість до навчання, як до основного виду активності [40, с.24].

В розвитку учнів 9-х класів є певні особливості, а саме:

- Зазвичай у підлітковому віці відбувається значний фізичний розвиток. У цей період тіло продовжує змінюватися під впливом гормональних змін, що призводить до швидкого зростання, розвитку м'язів та

змін в тілі. Зазвичай, хлопці та дівчата можуть досягати значних приростів у зрості та ваги. У дівчат зазвичай спостерігається розвиток молочних залоз, розширення тазу, а також зміни у структурі тіла. У хлопців відбувається розширення плечової області, збільшення м'язової маси та розвиток голосових зв'язок, що може призвести до зміни голосу. Саме це може сформувати безліч комплексів, тому коментарі вчителя щодо змін учнів є неприпустимі, адже потрібно формувати здорову самооцінку підлітків.

- Психічний розвиток підлітків є складним та багатограним процесом, який включає в себе різноманітні аспекти. Це пов'язано із змінами на рівні самоідентифікації, встановленням власного місця в соціальних групах та формуванням власного самовідчуття. Часто вони переживають інтенсивні емоції та відчуття, пов'язані з самопізнанням та розвитком індивідуальності. А також це включає формування моральних цінностей, етичних норм та розуміння власної відповідальності за свої дії. Вони також можуть проявляти тенденцію до ризикованої поведінки та експериментування. Цей період може бути важливим для підтримки та сприяння психічному розвитку підлітків через підтримку їхньої самооцінки, надання можливостей для вираження їхніх думок та емоцій, а також створення стабільного та сприятливого середовища для їхнього розвитку.

- Соціальний розвиток у підлітковому віці часто характеризується прагненням до самостійності та незалежності. Підлітки розширюють своє соціальне коло контактів, розвивають навички спілкування, встановлюють більш складні взаємини з однолітками та дорослими [32, с. 16].

У процесі розвитку підлітка ключовим фактором стає сприйняття самого себе у соціальному оточенні. Тому спілкування та вираження власних поглядів виступають як основний спосіб організації навчання. Врахування потреб та інтересів учнів даного віку у висловлюванні своїх думок, у сприйнятті світу та у виявленні індивідуальних поглядів забезпечує активність учня під час навчання у реальних та практичних ситуаціях спілкування. Вивчення слів і вживання лексики може сягнути своєї мети

лише коли учень має можливість активно використовувати свій словниковий запас у практичних ситуаціях, які виходять за межі звичних вправ.

Отже, під час вибору лексичного матеріалу та завдань, необхідно враховувати інтереси та потреби учнів цього віку, забезпечуючи зв'язок лексичних одиниць з сучасністю, актуальністю та практичністю.

Формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів базується на таких психолого-педагогічних принципах:

1. Активна взаємодія: створення навчальних ситуацій, які сприяють активній участі учнів у процесі вивчення нових слів та їх застосування у практичних завданнях. Взаємодія може включати групову роботу, рольові ігри, дискусії тощо.

2. Поступовість: від простого до складнішого. Принцип навчання, що передбачає поетапне засвоєння лексичних знань та навичок, починаючи з основ та поступово переходячи до більш складних концепцій.

3. Адаптовані методи навчання: використання різноманітних методів, які відповідають потребам та індивідуальним особливостям учнів. Методи можуть бути візуальні, аудіо- та відеоматеріали, інтерактивні вправи тощо.

4. Підтримка позитивного середовища: створення сприятливих умов для вивчення мови, де учні відчувають підтримку, не бояться робити помилки та мають можливість експериментувати з новими словами.

5. Систематичність: регулярність занять та повторення вивченого для закріплення матеріалу в пам'яті учнів.

6. Індивідуалізація навчання: врахування рівня знань та індивідуальних особливостей кожного учня для оптимального засвоєння лексики [44, с. 220].

Ці психолого-педагогічні підходи допомагають створити оптимальні умови для ефективного формування англомовної лексичної компетентності.

1.2 Методичні аспекти формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів

Сьогодні безліч методистів та лінгвістів розробляють методики вивчення іноземної мови для того, щоб мотивувати учнів до навчання й утримувати їхню увагу, створюючи ефективні підходи. У процесі оволодіння учнями лексичним матеріалом, неабияку роль відіграє обрана методика, яка стає стратегією для розвитку їхньої лексичної та комунікативної компетентності. У світі сучасних технологій та різноманітних платформ з'являються методи, спрямовані на швидке вивчення матеріалу, що, однак, може негативно вплинути на здатність учнів тривалий час уважно працювати, але змушує їх швидко адаптуватись до змін і реагувати на нові обставини.

Дослідження методології вивчення іноземних мов у 50-х роках ХХ століття показує, що основний акцент робився на вміннях учня читати та перекладати іноземні тексти. Леонід Щерба вніс значний внесок у розвиток теоретичних засад навчання іноземним мовам, стверджуючи, що найефективніший спосіб оволодіння мовою полягав у сприйманні інформації.

І. Рахманов в результаті свого емпіричного дослідження показав, що рецептивне сприйняття матеріалу необхідно порівнювати не лише з продуктивним засвоєнням, але з двостороннім підходом. «Активний словник підлягає і репродуктивному, і рецептивному засвоєнню, причому спочатку репродуктивному, а потім і рецептивному» [27, с. 348]. Завершення 50-х років було періодом, коли підходи до викладання іноземних мов змінилися, акцентуючи увагу на розвитку різних аспектів мовленнєвої діяльності. Тут відбулася активна перебудова змісту навчання та вивчення іноземних мов, включаючи навички та вміння, що спрямовані на розвиток мовленнєвої компетенції.

У методології 60-70-х років ХХ століття основна увага приділялася практичному володінню іноземною мовою учнями. Навчальний процес включав інтенсивне усне навчання, передбачалося введення великого усного

вступного курсу, і широко використовувалися технічні засоби та засоби візуалізації. Анатолій Щукін зауважує, що методика 70-х років акцентувала увагу не на засобах мови як мовних компонентах, а на їх практичному використанні. Це спричинило формування уявлення про мовну діяльність, де суть полягає у висловленні думки, мова виступає інструментом, а саме вираження думки через мовлення – методом реалізації. Як результат, вже у 70-х роках виникли різноманітні підходи до вивчення лексичних одиниць, відбулося створення різноманітних стратегій вибору та способів засвоєння слів.

Р. Мартинова у своїх дослідженнях вказує на те, що структура навчання активного словникового запасу складається з кількох аспектів, а саме: формування знань про окремі слова та фрази; розвитку вміння активно використовувати їх у контексті разом із вже вивченими лексичними структурами у фразах та окремих реченнях; поглибленні навичок застосування кожного слова в особистому та взаємодійному мовленні [27, с. 454].

Сучасні дослідження іноземних методик викладання мов (роботи Дж. Елліса, П. Нейшна, Дж. Річардза, А. Шінана) також відзначають важливість вивчення та освоєння лексичного матеріалу. За словами Дж. Річардза, «словник та лексичні одиниці знаходяться в центрі вивчення та комунікації. Ніяка кількість граматичного чи іншого типу лінгвістичного знання не може бути використана в комунікації чи дискурсі без активного застосування комунікаційної лексики» [69, с. 90].

Традиційний метод вивчення іноземних мов – це метод, який часто базується на граматичних правилах, механічному вивченні словникового запасу та акценті на писемному виконанні вправ. Цей підхід може включати в себе велику кількість групових чи індивідуальних вправ, фокус на формулюванні речень і творів, а також читання текстів для розвитку розуміння мови [5, с. 124]. Такий метод часто базується на стандартній

програмі, що складається з підручників, зошитів і традиційних методичних прийомів, іноді із застосуванням аудіо- та відеоматеріалів.

У процесі традиційного навчання англійської мови акцент робиться на «зазубрюванні» слів і конструкцій, на повторенні до автоматизму. В навчальних закладах нашої країни широко використовується традиційний метод вивчення іноземних мов, який успішно застосовується в рамках різноманітних загальноосвітніх програм для учнів. Запам'ятовування слів, формування речень та діалогів, переказ текстів і виконання граматичних вправ – саме у цьому полягає традиційний метод навчання [12, с. 24].

Вивчення лексики за сучасним методом базується на декількох принципах:

1. Принцип комунікативної спрямованості, який сприяє рівноправному і автономній участі у міжкультурному спілкуванні.
2. Принцип діяльнісного підходу до розвитку розуміння та використання мови у взаємодії з представниками інших культур.
3. Принцип створення доступного середовища для повноцінного оволодіння іншомовною лексикою.
4. Принцип навчання, що орієнтований на умови реального спілкування, сприяючи взаємодії в навчальному середовищі, яке наближається до реальності.
5. Принцип використання рідного лінгвокультурного середовища та мови учня для перенесення знань і досвіду з рідної мови на процес вивчення іншої мови [30, с. 328].

Лексика відіграє важливу роль у взаємодії та сприйнятті реальності. Під час вивчення словникового запасу в певній галузі знань учні розуміють його особливості: внутрішні взаємозв'язки, структуру та їх характер. Використання лексики дозволяє учням усвідомлювати різноманіття отриманих знань, обмінюватися інформацією різних рівнів та сфер [31, с. 285]. Навіть просте запам'ятовування окремих слів може стати захопливим та простим процесом, якщо учень самостійно шукає способи логічного

асоціювання, групування та порівняння слів за різноманітними логічними ознаками.

Для підкреслення важливості мовних вправ, кожен урок має бути спланованим так, щоб кожна мовна одиниця була викладена функціонально як окремий комунікативний блок. Навіть на рівні окремих слів можна створити комунікативну ситуацію, оскільки люди часто виражають свої думки через перерахування. Головні методичні прийоми для засвоєння лексики полягають у механічних методах перерахування, аналізу/синтезу та розрізненні за певною ознакою.

Процес розвитку та вдосконалення іншомовних лексичних навичок можна поділити на п'ять послідовних етапів:

- орієнтовно-підготовчий – полягає у процесі ознайомлення з невідомим лексичним матеріалом та створенні основи для подальшого засвоєння лексичних одиниць;
- стереотипно-ситуативний – відповідає за аналітичну діяльність учнів, під час якої вони тренуються вживати ще не засвоєні лексичні одиниці у різних видах вправ та завдань;
- варіативно-ситуативний – допомагає довести попередньо пройдені етапи вивчення лексичних одиниць до автоматизму їх вживання у відповідній мовній ситуації;
- розвивальний та систематизуючий – полягає у активному вивченні нових слів, включаючи фрази й ідіоми, через читання, відслуховування, вивчення контекстуального вживання;
- завершальний – спрямований на закріплення та узагальнення набутих знань, а також на підготовку до використання мови в реальних життєвих ситуаціях. [34, с. 328].

Створюється система вправ, яка включатиме різні рівні опрацювання лексики – від окремих слів до використання їх у контексті. На рівні окремих слів учні можуть відтворювати слова за наборами букв, висловлювати думки за допомогою одного слова, визначати зайві слова в групі, утворювати

споріднені слова, вибирати синоніми та антоніми, розташовувати слова за певним принципом чи ознакою та інше.

Завдання на рівні надфразової єдності та речення включають в себе:

- Відповідь на питання.
- Постановка питання до виділених слів.
- Створення питань, до яких виділені слова є відповідями.
- Завершення речень.
- Власне визначення слова.
- Створення розповіді за допомогою заданих слів.
- Аналіз та коментарі до висловлювань.
- Опис зображення чи картинки.
- Порівняння різних категорій слів за їх характеристиками та інші

подібні завдання [34, с. 328].

Також варто зазначити, що учням набагато легше вивчати та запам'ятовувати лексичні одиниці та фрази, якщо вони поділені на тематичні блоки, які стосуються однієї теми.

Лексико-семантична структура тексту, що включає в себе слова та поняття, дозволяє учням утворювати ясну логічну структуру ключових слів-понять теми, яку вони вивчають у іноземній мові. Завдання на цьому етапі можуть охоплювати як мовленнєві аспекти (порівняння термінів українською та англійською), так і вправи, що спрямовані на формування умовного мовлення (посилання на текст та висловлення основної ідеї) [42, с. 16].

Після ознайомлення з новим лексичним блоком, закріпленням його в класі і самостійним відпрацюванням, не можна виключати традиційне лексичне опитування як вид контролю, після якого, за умови, що учні показують успішні результати, можна переходити до умовно-мовленнєвих вправ, як-от: переказ, творчий переказ тощо.[46, с. 36]

О. Кузьменко виокремлює такі класичні свідомі методи засвоєння лексики:

1. Перекладацько-граматичний – лексичний матеріал набуває форм через вивчення лексичних наборів; свіжу інформацію вдається засвоїти шляхом аналізу та перекладу словесних одиниць; основними видами діяльності та вправ є заучування та переклад; навчальний матеріал використовується для створення різноманітних вправ та текстів; учень оволодіває величезною кількістю форм; вчитель виступає у ролі суб'єкта, що пояснює, аналізує та контролює процес формування компетенції.

2. Свідомо-практичний – лексичний матеріал вибирається з мовних конструкцій, що включають лексико-граматичні відомості. Освоєння нової інформації відбувається через надання зразків мови та їх порівняння в рідній і іноземній мовах; зміст навчання формується завдяки створенню ієрархічних структур загальнонаукової тематики; пояснення проводиться у контексті рідної мови; роль вчителя закріплюється як організатора навчального процесу, а учня, як аналізу та осмислення навчального матеріалу.

3. Свідомо-порівняльний – лексичний матеріал відбирається через спираючись на рідну мову, асиміляцію нової інформації відбувається шляхом розуміння мовних явищ та аналізу їх використання у мові; вивчення лексики здійснюється у межах загальнонаукової тематики; діяльність вчителя спрямована на автоматизацію засвоєних знань; теми, пов'язані із засвоєнням лексичного матеріалу, ретельно досліджуються та формуються.

4. Логічний метод вродженого засвоєння лексики – Лексичний матеріал складається зі словникового запасу, що часто використовується, та організується відповідно до теми.

5. Прямий натуральний метод – лексичний матеріал обирається шляхом акцентування уваги на конкретному слові та його значенні, вивчення нового матеріалу відбувається інтуїтивно або шляхом усвідомлення, без використання рідної мови. Лексика формується в контексті реальних життєвих ситуацій.

6. Прямий активний метод – лексичний матеріал відібраний на основі мовних зразків, засвоєння нового матеріалу відбувається автоматично

через постійне вживання слів. Основною метою навчання є повна автоматизація мовлення, учень працює без перекладу, використовуючи методи запам'ятовування та тренування, а його роль полягає у багаторазовому повторенні та запам'ятовуванні лексичного матеріалу.

7. Аудіо-лінгвальний метод – лексичний матеріал організований від простішого до складнішого, новий матеріал засвоюється без докладного аналізу, а застосовуються аналогії. Активне словникове багатство формує основу для мовленнєвих структур, навчальний зміст складається з розгляду лексики, завдання учня полягає в заучуванні та використанні моделей для заміщення та типових повторень.

8. Аудіовізуальний метод – лексичний матеріал відбирається відповідно до конкретної ситуації, нові слова запам'ятовуються за допомогою візуальних засобів, таких як малюнки або таблиці, а зміст навчання формується з урахуванням інтересів учня. Учень має завдання заучувати слова та використовувати типові способи повторення..

9. Усний метод Г. Палмера – лексичний матеріал складається на основі інструкцій та мовних прикладів, освоєння нового матеріалу відбувається через активне слухання та використання перекладу для пояснення та контролю засвоєння лексичних одиниць. [23, с. 140].

Підсумувавши підходи до формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів, ми можемо зробити висновок, що вони можуть включати наступні методи:

1. Словникова робота: вивчення нових слів, їх значень, вживання в різних контекстах та виконання вправ, спрямованих на засвоєння лексики; використання словників, словникових тестів, словникових групувань тощо.

2. Читання і вивчення текстів: робота з текстами різних жанрів для збагачення словникового запасу; аналіз текстів, визначення значень невідомих слів за контекстом, обговорення та виконання завдань, пов'язаних з тлумаченням нових слів.

3. Аудіювання: слухання аудіо- або відеоматеріалів для розуміння нових слів у контексті, підвищення аудіальної компетентності та вивчення лексики через прослуховування.

4. Говоріння та письмо: використання нових слів у власних усних висловлюваннях або письмових творах; виконання усних та письмових завдань, діалогів, тематичних вправ для практики нової лексики.

5. Контекстуальні вправи: створення ситуацій, в яких учні можуть використовувати нові слова; рольові ігри, групові вправи, дебати, дискусії тощо.

6. Мультимедійні ресурси: використання відео, аудіо та онлайн-ресурсів для навчання лексики; віртуальні програми, додатки, відеоуроки та інтерактивні вправи.

7. Постійне повторення та систематизація: часті повторення вивченого матеріалу, систематичне використання нових слів у різних видах діяльності для закріплення та розвитку лексичної компетентності [12, с. 24].

Огляд методів формування іншомовних слів показує, що більшість з них акцентують увагу на повторенні та запам'ятовуванні вибраних слів. Часто це призводить до «зазубрювання», коли учні запам'ятовують матеріал автоматично. Навчальні посібники часто структуруються не системно, а засновуються на вміщенні матеріалу без логічної організації.

Завдяки широкому розповсюдженню особистих комп'ютерів, ноутбуків, смартфонів і планшетів, а також прогресу в інформаційних технологіях, освітня система швидко зазнає змін. Впровадження технічних пристроїв і цифрових застосунків у процес навчання активізує нові методи викладання лексичного матеріалу [2, с. 108]. Фахівці сучасної освіти переконані, що ці нові технології набагато краще відповідають потребам у комунікативному навчанні та особистісному розвитку. Навіть при тому, що підручники залишаються основою у навчанні, засвоєння лексичного та граматичного матеріалу все більше переходить у сферу цифрових технологій [19, с.5].

Отож, сучасні або ж нетрадиційні методи формування лексичних навичок – це методи, які активно використовують інформаційно-комунікаційні засоби для навчання, залучають особисті цифрові пристрої учнів і вчителя, та передбачають наявність певного рівня цифрової грамотності як у отримувача, так і у надавача знань. Ця методика навчання іноземної мови тісно пов'язана з сучасною цифровою освітою.

Навчання тепер має ключові характеристики, такі як своєчасність, достатність і індивідуальний підхід, які відрізняються від особливостей, характерних для комбінованого та електронного навчання. У перших відзначається акцент на інтерактивності, мультимедійності, структурованості і модульності, а також доступності, при цьому змінюється баланс між навчанням і активною участю учнів [3, с. 590].

За Дж. Хартлі та А. Киналь варто відзначити, що, на відміну від традиційного підходу, який спрощує можливості учнів «осягнути іноземну мову, робить пасивним одержувачем знань» використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчанні мови дозволяє учням у середній школі краще розуміти та запам'ятовувати лексичний матеріал через поєднання різних типів сприйняття, активної участі у навчальному процесі та можливості повертатися до матеріалу для додаткового вивчення [21, с. 115].

Максимальна ефективність сучасних нетрадиційних методик можлива завдяки поєднанню ІКТ з глобальною мережею Інтернет. Це дозволяє використовувати безмежну інформаційну базу для підготовки матеріалів на будь-якому етапі навчання. Матеріали про культуру, соціокультурні аспекти, літературні ресурси стають доступними платформами для підготовки уроків. Залучення соціальних мереж та доступ до світової інформації дозволяють учням стати активними учасниками спілкування, поглибити розуміння соціокультурного контексту мови та відновити інтерес до навчання в будь-який момент [47, с. 5]. Цей сучасний підхід до навчання забезпечує підвищену ефективність процесу навчання незалежно від соціального статусу чи місця проживання учнів. Він відрізняється від традиційних методів

більшою динамічністю, розв'язує проблеми уваги та надає більшу гнучкість як вчителям, так і учням у формуванні лексичної компетентності, сприяє виконанню більшого обсягу індивідуальної роботи.

Для вивчення іноземної мови через спілкування, необхідно створювати реальні життєві ситуації, що є природними та автентичними. Цей принцип сприяє залученню учнів до вивчення матеріалу та формуванню відповідних навичок. Можна організувати участь у тестуваннях, вікторинах, конкурсах або олімпіадах через мережу Інтернет, листування з однолітками з інших країн, участь у чатах чи відеоконференціях. Такі спілкування українських учнів із своїми ровесниками з інших країн сприяють розширенню кругозору школярів і встановленню ділових зв'язків [43, с. 65].

Цей підхід до вивчення англійської мови підвищує ефективність освітніх процесів незалежно від місця проживання учнів. Він відрізняється від традиційних методів навчання, оскільки ґрунтується на гнучкості у виборі навчальних курсів, роботі над великим обсягом завдань самостійно та використанні різноманітних навчальних і методичних матеріалів [4, с. 5].

До переваг використання сучасних систем інтерактивного онлайн-навчання входять:

1. Доступність і гнучкість: ці системи дають можливість навчатися будь-де та будь-коли, створюючи гнучкий графік для учнів у зручний для них спосіб.
2. Інтерактивність: вони надають можливість більш активно взаємодіяти з матеріалами, завдяки різноманітним візуальним, аудіо- та відеоматеріалам.
3. Персоналізація: онлайн-системи дозволяють адаптувати навчання до індивідуальних потреб та рівня знань кожного учня.
4. Широкий доступ до ресурсів: учні можуть користуватися різноманітними джерелами та ресурсами, включаючи віддалені онлайн-класи, відеоуроки, інтерактивні завдання тощо.

5. Миттєвий зворотній зв'язок: вони надають можливість швидкої та ефективної взаємодії між учителем та учнем через чати, форуми або онлайн-комунікацію.

6. Стимулювання самостійності: ці системи сприяють розвитку навичок самоорганізації та самостійного навчання через доступ до великої кількості ресурсів.

7. Сучасні технології: використання сучасних технологій та інтерактивних методів навчання дозволяє підвищити зацікавленість та ефективність процесу засвоєння матеріалу [19, с. 5].

Використання оновлених ресурсів Інтернету та ІКТ створює сприятливу атмосферу для вивчення іноземної мови поза межами навчального закладу. Це збільшує інтерес учнів до навчання, оскільки вони можуть успішно використовувати сучасні гаджети для покращення своїх навичок і вмінь. Тим часом, викладач може вдосконалювати свою методику навчання, підвищуючи свою професійну кваліфікацію [49, с. 490].

Сучасні методи формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів можуть включати:

- Інтерактивні платформи та застосунки: використання мобільних застосунків та онлайн-ресурсів для вивчення лексики; ігрові платформи, застосунки з вправами, словники онлайн, які сприяють активній взаємодії та забезпечують навчання у форматі, зрозумілому та цікавому для підлітків.
- Інтерактивні відеоуроки: використання відеоуроків та онлайн-курсів для вивчення лексики; інтерактивні вправи, відеоуроки з вправами на вимову, аудіювання, розуміння та вживання нових слів у реальних ситуаціях.
- Спеціалізовані платформи для навчання мови: використання освітніх платформ з спеціалізованим матеріалом для рівнів від початкового до середнього. Це може бути доступ до різноманітних уроків, тестів, інтерактивних вправ, завдань на підтримку розвитку лексичних навичок.
- Ігрові методи: використання грифікації у процесі навчання, створення навчальних ігор або застосування уроків, що базуються на

принципах гри. Грові методи включають використання рольових ігор, конкурсів, ігрових платформ з мовними завданнями.

- Соціальні медіа: використання платформ соціальних мереж як засобу вивчення мови. Спілкування з іноземцями, вивчення англійської через інтерактивність соціальних платформ (наприклад, обговорення тематики англійською мовою на форумах, групах у соцмережах).
- Проектно-орієнтоване навчання: створення проєктів, які вимагають використання нової лексики. Учні можуть працювати над проєктами, де потрібно буде використати англійську мову для дослідження, створення презентацій, відеоматеріалів, веб-сайтів тощо.
- Адаптовані тексти та вправи: використання текстів та вправ, які цікаві та адаптовані до вікових особливостей учнів; застосування текстів з фільмів, книг, ігор, які викликають інтерес та сприяють засвоєнню нових слів [51, с. 282].

Також серед методів, які сприяють розвитку та удосконаленню лексичних навичок вивчення англійської мови, Т. Кравчина виокремлює такі:

1. Подкасти, які є способами публікації медіа-стрімів, часто у вигляді аудіо- або відеофайлів в мережі Інтернет. Ці ресурси дозволяють завантажувати тематичні блоки для використання на традиційних заняттях або для дистанційного опрацювання матеріалу вдома.

2. Відео-файли, що залучають одночасно слухові та зорові аспекти сприйняття учнів і сприяють ефективному запам'ятовуванню лексичного матеріалу.

3. Створення блогів. Блоги – це специфічний тип веб-сайтів, які включають текстовий та мультимедійний контент, представлений у хронологічному порядку. Учні можуть створювати власні блоги для практики використання вивчених слів і вираження власних думок з тем, запропонованих вчителем, або коментувати наявні блоги, що відповідають вибраній тематиці [25, с. 140].

Також Т. Кравчина відзначає системи управління курсами, такі як Moodle, які дають вчителю можливість створювати, виставляти та відстежувати виконання різноманітних завдань, прикріпляти домашні завдання та вести електронний журнал у онлайн режимі. Учні мають змогу виконувати завдання в онлайн-режимі або прикріпляти виконані вправи у систему та надсилати їх вчителю для перевірки через внутрішню систему повідомлень. Така автономна система також дозволяє контролювати рівень освоєння лексичного матеріалу [25, с. 142].

Все це підтверджує ефективність застосування різних засобів семантизації лексики в процесі формування англійської лексичної компетентності. Також вказує на необхідність більш активного застосування нетрадиційних методик навчання, оскільки традиційні методи не завжди здатні зберегти інтерес учнів до вивчення лексичного матеріалу на тривалий час. Раціональність та висока ефективність підтверджують доцільність інтенсифікації вивчення лексичних одиниць. Крім того, важливими є сучасні можливості для організації індивідуальної роботи учнів з вивчення нового лексичного матеріалу. Гармонійне поєднання ІКТ та Інтернету відкриває широкі можливості для творчої реалізації викладача й дозволяє проводити освітній процес незалежно від обмежень, що стосуються умов навчання для кожного учасника цього процесу [52, с. 24].

1.3 Особливості використання навчальних застосунків для розвитку англомовної лексичної компетентності учнів

Основне завдання формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів є організація умов для навчання та розвитку учнів під час навчального процесу. Різноманітні сайти, застосунки, форуми та соціальні мережі є основними онлайн-інструментами для формування лексичної компетентності. Як спосіб організації навчального процесу, використання застосунків та інших онлайн-інструментів несе за собою багато переваг. По-

перше, пришвидшує та оптимізує навчальний процес, мотивує навчання, можливо навіть більше, ніж аудіо- та відео матеріали, дає можливість викладачеві застосовувати індивідуальний підхід, а також автоматизувати перевірку виконаних робіт, що дає змогу учням відразу бачити та аналізувати власні помилки. Застосунки та різноманітні інструменти є чудовими способами для вивчення іноземного лексичного матеріалу та засвоєння вже вивченого [69, с. 503].

У процесі застосування застосунків виконується низка завдань:

1. Зацікавлення англійською мовою. Під час роботи з навчальною програмою діє методичний прийом «перенесення» учнів в іншомовну ситуацію, наближену до реального життя.

2. Унаочнення навчального матеріалу. За допомогою навчальних програм можна поєднати чуттєві, слухові та зорові компоненти впливу на сприйняття тексту учнями.

3. Розширення знань учнів з певної навчальної теми. Так, відповідні застосунки надають безліч цікавої та корисної ілюстрованої інформації за темами, які у звичайних підручниках, як правило, недостатньо цікаво подані. Учні також мають можливість розширити свої знання за допомогою використання комп'ютерних технологій не тільки з предмету «англійська мова», а й отримати певні знання та досвід ситуацій, наближених до реальних.

4. Перевірка та самоперевірка набутих знань та умінь. Працюючи з навчальними програмами, учні мають можливість перевіряти себе, дивлячись на «результати уроку». Також на заняттях з використанням комп'ютера дуже швидко проходять тестування, виконання контрольних вправ [54, с. 276].

Процес використання застосунків та онлайн-технологій під час формування англомовної лексичної компетентності має певні етапи:

1. Перший етап – це ознайомлення з новими лексичними одиницями. Цей процес починається з розкриття значення нових лексичних

одиниць. Всі різноманітні способи цього процесу можна поділити на дві групи: перекладні та неперекладні (за допомогою контексту, ілюстрацій).

2. Другим етапом є автоматизація знань нових слів, яка передбачає заходи для подолання труднощів засвоєння різних лексичних одиниць. Цей етап є основним при використанні онлайн-технологій.

3. Третій етап – це аналіз та оцінювання виконаних вправ. Більшість онлайн-засобів мають функцію автоматичної перевірки, таким чином є контроль розуміння учнями своїх помилок та їх роз'яснення. Відбувається перевірка засвоєння лексики, робота над нею з використанням засобів розвитку рецептивних та репродуктивних навичок [56,с. 290].

В наш час впровадження сучасних застосунків у навчання для вивчення англійської мови означає те, що учні можуть розвивати цифрові навички разом із пізнанням іноземної мови.

Гаджети та навчальні застосунки є ідеальними для впровадження інтерактивного підходу до вивчення мови, що базується на використанні смартфонів та інших мобільних технологій й отримує високу оцінку від користувачів, оскільки дозволяє здійснювати навчання за принципом «будь-де, будь-коли». З цим змінюється роль вчителя: він перетворюється з ідеального експерта на генератора ідей, завдань тощо. Виникає потреба у пошуку нових підходів до навчання та оптимальних способів оцінювання, а також у взаємовчителюванні зі своїми учнями, підвищенні мотивації, організації заходів, що сприяють взаємодії між учнями [60, с. 542]. Застосування цих технологій є необхідною умовою успішного вивчення англійської мови та важливим показником компетентності вчителя.

Ми виокремили декілька переваг використання навчальних застосунків, а саме:

- Доступність: застосунки дають можливість навчатися будь-де і будь-коли, що робить процес навчання більш гнучким.

- Інтерактивність: вони створюють можливість активної участі учнів у навчальному процесі через вікторини, тести, інтерактивні завдання тощо.
- Різноманітність засобів: від аудіо- та відео-матеріалів до інтерактивних ігор та онлайн-вправ – різноманітність матеріалів дозволяє підібрати засоби навчання для різних стилів навчання та індивідуальних потреб.
- Мотивація: використання застосунків може збільшити мотивацію до навчання, особливо у тих, хто цікавиться використанням технологій.

Створюючи програми для вивчення слів, розробники враховують аудіо- та візуальний зміст, що дуже сприяє усвідомленню нових слів. Це принцип візуалізації та можливість прослуховувати правильне вимовляння, щодозволяє покращувати власну вимову. Учні, які скористалися цими застосунками, проявляють більше зацікавленості та бажання вдосконалюватися [49, с. 491].

Використання мобільних технологій у навчальних цілях сприяло виникненню нового напрямку у вивченні англійської мови, а саме мобільної педагогіки (англ. *mobile pedagogy*) [15, с. 38]. Мобільна педагогіка - це підхід до навчання, що використовує мобільні технології (такі як смартфони, планшети, портативні пристрої) для полегшення доступу до навчальних матеріалів, підвищення ефективності процесу навчання та створення більш гнучких умов для освіти. Цей підхід може включати в себе використання мобільних додатків, онлайн-ресурсів, спеціалізованих програм для навчання та сприяти інтерактивному навчанню у будь-який час і в будь-якому місці. Мобільна педагогіка створює можливість індивідуалізації навчання та забезпечення доступу до освіти в умовах, що відповідають сучасному ритму життя [15, с. 39]. Структура мобільної педагогіки зображена на схемі 1.2:

Схема 1.2 Структура мобільної педагогіки

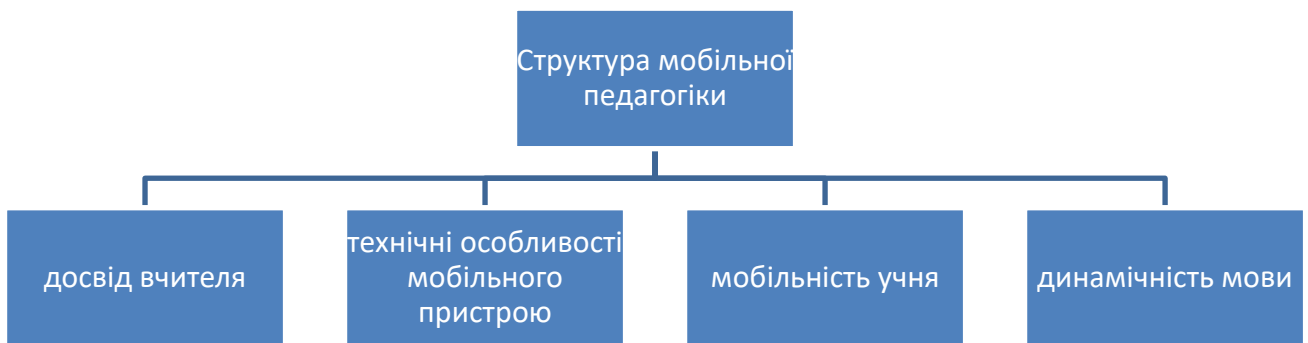

Схема 1.2 Структура мобільної педагогіки

Мобільна педагогіка ґрунтується на чотирьох основних складових [15, с. 40]:

- Перша - власний досвід вчителя, його внесок у впровадженні цього підходу до навчання.
- Другий аспект - технічні можливості мобільних пристроїв, які дозволяють спілкуватися, взаємодіяти, а також постійно повторювати мовний матеріал і користуватися автентичними ресурсами.
- Третя складова - мобільність учнів, яка базується на принципі «навчання де завгодно, коли завгодно», а також на формулюванні особистих навчальних цілей, що стимулюють учнів вчитися поза межами класної кімнати.
- Четвертий аспект - динамічність мови, яка відображає розвиток сучасних комунікаційних технологій, що впливають як на саму мову, так і на методи її навчання та вивчення.

Використання мобільних застосунків збільшує можливості розширення словникового запасу за допомогою різноманітних автентичних матеріалів. Це дозволяє учням обирати власний шлях навчання, що сприяє прискоренню

процесу. Тому вчителям варто розробити стратегічний підхід до поповнення словникового запасу. Проте важливо враховувати, що використання мобільних застосунків у навчанні має бути обґрунтованим методологічно. Важливим є те, що на уроці можна поднувати використання застосунків із традиційними методами навчання.

Існує чимало навчальних застосунків, спрямованих на розвиток лексичної компетентності в англійській мові. Ось декілька з них та їхні функції:

1. Mondly – застосунок, який уможливорює віртуальні подорожі;
2. Lucidchart, MindMeister, Canva, GoConqr – дають змогу спілкування в текстових та голосових чатах в соціальних мережах; створення лексико-асоціативних інтелект-карт;
3. Quizlet – додаток для створення власних навчальних наборів словників та вивчення їх за допомогою тестів, ігор і віртуальних карток;
4. Socrative – застосунок для створення різних видів завдань для вивчення лексичних одиниць;
5. Zoom та Google Meet – дає можливість брати участь у міжнародних конкурсах, олімпіадах у форматі відеоконференції;
6. Anki – це програма для повторення слів за допомогою карток, де ви можете створювати власні навчальні набори;
7. WordUp – мобільний застосунок, який використовує відео та інтерактивність для засвоєння лексики.

Ці застосунки допомагають збільшити словниковий запас, покращують навички вимови та розуміння нових слів через різноманітні завдання та ігри. Кожен з них має свої особливості, проте загальна метою є розвиток лексичної компетентності.

Важливо відзначити, що збільшена ефективність вивчення лексики за допомогою мобільних застосунків стає можливою завдяки різноманітним ресурсам. Це не тільки можливість ознайомлення з транскрипцією та вивченням власної вимови, але й доступ до граматичних матеріалів,

додаткових контентів у формі фільмів, музики або книг, тестів для оцінки рівня знань, можливість вибору конкретних цілей у вивченні мови, а також система заохочень та відстеження особистих досягнень. Взаємодія всіх цих елементів сприяє повнішому розвитку іншомовної лексичної компетентності.

Проте, не зважаючи на безліч переваг є і недоліки, а саме:

- Залежність від технічних засобів: якщо з'єднання із Інтернетом обмежене або відсутнє, це може ускладнити доступ до матеріалів.
- Відсутність контролю: використання застосунків може призвести до меншої контрольованості учнівської активності та може бути складним для вчителя.
- Відволікання: неправильне використання може призвести до відволікання учнів від основного навчального процесу.
- Неоднозначність контенту: не всі матеріали в застосунках можуть бути якісними або відповідати академічним вимогам [39, с. 88].

Незважаючи на існуючі недоліки, використання мобільних застосунків у навчальному процесі швидко набуває популярності, перетворюючись на нову форму навчання в школах, яка об'єднує класні та позакласні заняття, а також індивідуальне й групове навчання. Одним з перспективних напрямів використання навчальних застосунків у підтримку традиційного навчального процесу є надання учням доступу до навчальної інформації через застосунки. Ці ресурси можуть використовуватися учнями для самостійної підготовки до уроків, роботи над груповими проектами та завданнями, виконання домашніх робіт і самоперевірки знань через тести.

Вчений Ридзель А. В вказує, що використання мобільних пристроїв вимагає від вчителя постійного підвищення методичного рівня, вдосконалення власної інформаційної компетентності та нового погляду на моделювання сучасного заняття. У процесі підготовки до заняття із використанням сучасних технологій, вчитель повинен забезпечити реалізацію трьох основоположних принципів організації освітньої діяльності:

- інформаційного, який передбачає сформованість практичних навичок ефективного опрацювання інформації у різних формах її представлення;
- технологічного, що визначається уміннями та навичками роботи з мобільними пристроями та програмним забезпеченням;
- процесуально-діяльнісного, який визначається здатністю організувати активну навчально-пізнавальну діяльність колегіантів через опрацювання інформаційних ресурсів з метою розв'язання поставлених задач [41, с. 199].

На думку дослідника Мулик К. впровадження мобільних технологій у навчальний процес дозволить:

- забезпечити безперервність і цілісність освітнього процесу за рахунок можливості безперервного доступу до довідкових матеріалів і освітніх ресурсів;
- підвищити якість викладання за рахунок оперативної реалізації зворотного зв'язку (наприклад, шляхом проведення короткого тестування в кінці заняття, що дозволить вчителям отримувати оперативну інформацію про засвоєння матеріалу учнями (яка частина навчального матеріалу засвоєна ними краще, яким розділам слід приділити більше уваги і наскільки підтримується контакт з аудиторією);
- на основі отриманої інформації вчитель може коригувати виклад матеріалу;
- забезпечити інформаційну та методичну підтримку уроків;
- надати більш якісні послуги в частині організації навчання: віддалений доступ до плану навчання, розсилка різних новин і повідомлень [30, с. 328].

Отож, можемо підсумувати, що використання навчальних застосунків для розвитку англійської лексичної компетентності учнів 9-х класів має кілька особливостей:

1. Адаптований контент: навчальні застосунки розроблені з урахуванням особливостей 9-го класу та програмного матеріалу, пристосовані для вікових особливостей учнів та їхніх потреб у навчанні англійської мови.

2. Інтерактивність: застосунки часто містять інтерактивні вправи та ігри, спрямовані на активну участь учнів. Це можуть бути вікторини, ігри-квести, рольові вправи, діалоги тощо, що зацікавлюють та стимулюють учнів активно вивчати нові слова та вирази.

3. Різноманітність вправ: застосунки можуть містити різноманітні вправи для розвитку лексичних навичок, такі як слухання аудіо або перегляд відео, виконання письмових завдань, читання та обговорення текстів, вправи на відтворення та розуміння лексики.

4. Підвищення мотивації: інтерактивний та цікавий контент сприяє підвищенню мотивації учнів до вивчення мови, оскільки зроблено акцент на ігровому та цікавому підході до навчання.

5. Самостійна робота: деякі застосунки можуть мати можливість для самостійної роботи учнів, де вони можуть виконувати завдання або вправи на власних гаджетах, вивчати матеріал вдома, перевіряти свої знання тощо.

6. Багаторівневий підхід: навчальні застосунки можуть включати завдання різного рівня складності, що дозволяє учням з різним рівнем засвоєння мови займатися на відповідному для них рівні.

7. Онлайн доступність: багато застосунків можуть бути доступні онлайн, що дозволяє учням вивчати мову в будь-який час та з будь-якого пристрою з доступом до Інтернету [2, с. 207].

Ці особливості роблять навчальні застосунки ефективними засобами для розвитку лексичної компетентності учнів 9-х класів у навчанні англійської мови.

Як висновок, важливо відзначити, що використання мобільних застосунків у навчальному процесі є дійсно необхідним. Проте, на практиці,

у більшості випадків, практика викладання матеріалу за допомогою мобільних технологій безпосередньо в класі залишається нереалізованою, оскільки учням часто забороняють користуватися ними. Це може бути обумовлено різними чинниками, такими як можливість відволікання учнів на смартфони, можливість списування, ризик крадіжки, або використання смартфона як символу статусу, тощо. Проте більшість учнів готові застосовувати навчальні застосунки в якості навчального інструменту. Завдання вчителя у цьому випадку – підібрати правильні та цікаві застосунки, які допомогли б краще формувати англомовну лексичну компетентність.

2 ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАСТОСУНКІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 9-Х КЛАСІВ (НА ПРИКЛАДІ QUIZLET ТА SOCRATIVE)

2.1 Практика використання навчальних застосунків Quizlet та Socrative для розвитку англomовної лексичної компетентності учнів 9-х класів

Серед безлічі застосунків та онлайн-технологій ми використовували застосунки Quizlet та Socrative. Застосунки, які дозволяють ефективно вивчати та повторювати лексичний матеріал англійської мови, але кожен має свої особливості:

1. Quizlet:

- Навчальні набори: застосунок дозволяє створювати набори карток із словами, термінами, визначеннями тощо.
- Різноманітні типи вправ: Quizlet пропонує різні типи вправ для вивчення, такі як співпадиння, тестування, розташовування карток тощо.
- Повторення з допомогою флеш-карток: можливість використовувати флеш-картки для повторення лексичного матеріалу [65].

2. Socrative:

- Інтерактивні вправи та тести: дозволяє створювати інтерактивні тести та вправи для перевірки знань.
- Миттєва зворотний зв'язок: надає можливість отримувати миттєвий зворотний зв'язок від учнів після виконання завдань.
- Співпраця та спільне навчання: дозволяє виконувати завдання спільно та співпрацювати над вирішенням завдань [62].

Завдяки тому, що Quizlet та Socrative є корисними для вивчення лексичного матеріалу, але вони можуть відрізнятися за типами завдань, які

вони пропонують, а також за способами інтеракції між вчителем та учнями, ми й обрали обидва застосунки.

Застосунок Quizlet є одним з найбільш ефективних онлайн-засобів для вивчення лексичного англомовного матеріалу. Цей застосунок акцентований на формування лексичної компетентності та розширення словникового запасу учнів. Сервіс дає можливість швидко та інтерактивно опрацьовувати велику кількість свіжої лексики. Лексичний матеріал представлений у вигляді різноманітних карток.

Ця програма є безкоштовним застосунком для учнів і доступна для встановлення на більшість мобільних пристроїв. Учитель має можливість створювати свої курси, редагувати модулі під власні завдання. Цей застосунок чудово підходить для знайомства з лексикою, також дає доступ до онлайн-вправ для вивчення та запам'ятовування. Окрім цього, програма відображає прогрес учня в вигляді демонстрації кількості вивчених ним слів на цей момент, що підтримує мотиваційну складову на високому рівні. Quizlet має шість режимів роботи з картками. Режими роботи з картками в Quizlet дозволяють ефективно вивчати і тренувати нову лексику. Головний режим даної програми призначений для загального ознайомлення з набором слів та вивчення їх. У цьому режимі можна: 1) гортати картки (переходити до наступної або попередньої картки); 2) перевертати картки то на одну, то на другу сторону (з однієї мови на іншу); 3) перемішувати картки; 4) відкладати важкі картки, позначені зірочкою [65].

Всі інші режими призначені для закріплення знань.

Таким є режим «Заучування», у якому програма стежить котрі слова даються краще і змушує повторювати ті картки, які даються важче. Коли відповідь правильна, можна проходити далі, коли ні, то даються ще спроби відповісти. Щоб подивитися правильну відповідь, можна використовувати кнопку «здатися».

Ще дуже корисний режим є у програмі, який називаються «Тест». Програма автоматично створює тест з чотирма видами завдань. При чому сам

вчитель може у налаштуванні додавати або забирати певні завдання. До таких завдань входить: написати переклад слова, зіставити слово і правильну відповідь, вибрати правильну відповідь з декількох запропонованих, відповісти вірно чи невірно у твердженні. Автоматично оцінюються результати. Зразок представлений на рисунку 2.1

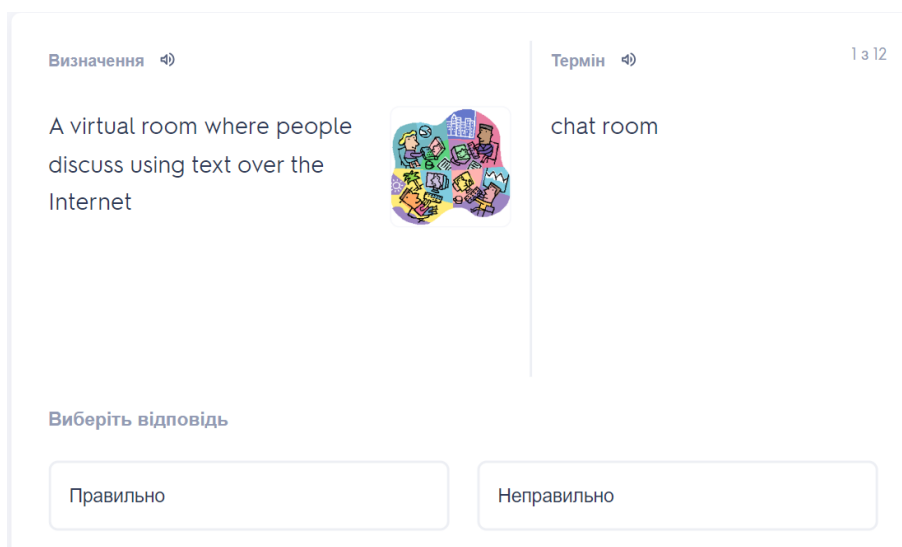

Рисунок 2.1 Режим «Тест» в застосунку Quizlet.

У застосунку є гра, у якій потрібно з'єднати слова із відповідними зображеннями. Ця вправа виконується на швидкість, тим самим учні розвивають швидке мислення та відпрацьовують здобуті знання. Зразок зображено на рисунку 2.2

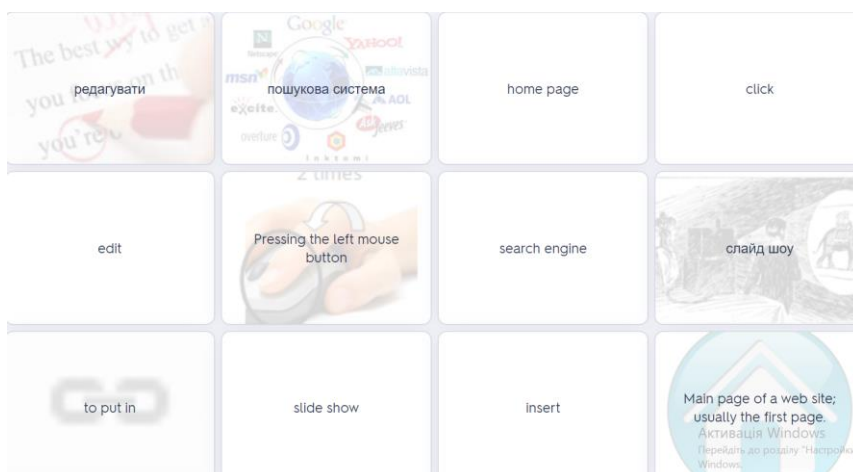

Рисунок. 2.2 Режим «Гра» в застосунку Quizlet.

Вагомою перевагою застосунку Quizlet є те, що ним можна користуватися як на уроці, так і вдома самотійно для кращого розуміння теми або ж повторення вивченого матеріалу в школі.

Хоча Quizlet є корисним застосунком для навчання та вивчення лексичного матеріалу, він має деякі обмеження та недоліки:

1. Обмежена можливість налаштування завдань: Quizlet пропонує різноманітні типи вправ, але можливості налаштування цих завдань можуть бути обмеженими.

2. Не всі типи завдань для всіх користувачів: деякі типи вправ або можливості можуть бути доступні лише на платній версії.

3. Обмеженість в можливості співпраці: Quizlet часто спрямований на індивідуальне вивчення, що може бути не таким ефективним для колективної роботи чи спільного навчання.

4. Не має можливості бачити результати учнів: вчитель не може бачити результатів учня, коли він навчається вдома, якщо не приєднає усіх учнів у, так званий, клас [65].

Ці обмеження можуть вплинути на ширший спектр навчальних сценаріїв та потреб користувачів. Однак, при використанні разом з іншими застосунками Quizlet може бути корисним для вивчення лексичного матеріалу.

Застосунок Socrative є другим застосунком, який використовувався під час експериментальної перевірки. Socrative – це безкоштовна програма, доступна з комп'ютера або через програми для учнів і вчителів, яка дозволяє вчителям навчати та опитувати учнів у реальному часі на своїх пристроях за допомогою коду кімнати. Вчителі можуть розробляти власні завдання та тести з будь-якої теми, із необмеженою кількістю запитань. Пройшовши певне завдання або ж тест, учитель може показати учням відповіді та обговорити їх. Застосунок Socrative пропонує різноманітні способи навчання та опитування учнів [63].

Запитання у даному застосунку можуть складатися з: кількох варіантів відповіді, вірно/невірно або ж з вільною відповіддю. Запитання з кількома варіантами відповідей можна запрограмувати так, щоб вони мали більше однієї відповіді, що дає вчителям ще більше різноманітності для роботи під час створення завдань.

Socrative пропонує кілька різних способів опитування учнів, кожен з яких має різну мету. Базовий режим вікторини чудово підходить для роботи в групах або для всього класу, оскільки вчитель визначає, коли переходити до наступного питання. Це дає багато можливостей для обговорення, якщо учні спантеличені певним питанням.

Існує також індивідуальний режим вікторини, який є більш зосередженим на окремих особах: учні можуть працювати у власному темпі та самостійно вирішувати, коли переходити до наступного завдання. Після чого учитель може відстежувати прогрес кожного учня в таблиці. Якщо кілька учнів відчувають труднощі із певним запитанням, вчитель може обговорити правильну відповідь, після того, як всі закінчать. Зразок зображено на рисунку 2.3

NAME ▲	SCORE % ⚡	1	2	3	4	5	6	7	8
.....	✓ 100%	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
.....	✓ 88%	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
.....	✓ 100%	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3 Class Total		100%	100%	67%	100%	100%	100%	100%	100%

Рисунок. 2.3 Ідивідуальний режим вікторини

Третій режим вікторини називається Space Race, чудовий режим для того, щоб трохи розвантажитися. У форматі Space Race учні можуть

працювати індивідуально, у парах або ж у групах. Мета цього режиму полягає у тому щоб отримати якнайбільше правильних відповідей та завершити швидше, ніж конкуренти. Це чудовий спосіб замаскувати навчання як гру та зосередити увагу учнів, оскільки вона вимагає точності у відповідях та швидкості. Зразок даного режиму представлено на рисунку 2.4

Рисунок 2.4 Режим Space Race

Вагомою перевагою застосунку Socrative є те, що навчання є чітко видимим для учнів, допомагаючи їм зрозуміти, що вони знають, а чого ні. За допомогою даної програми вони можуть одразу дізнатися, чи правильна їхня відповідь на запитання (у звичайному режимі вікторини чи режимі Space Race або щоразу коли вчитель вирішить відкрити відповідь у режимі групової вікторини). Груповий режим пропонує можливість обговорення в класі в будь-який час, якщо виникне плутанина щодо певного завдання. Учні можуть отримати миттєве пояснення про те, чому їхня відповідь неправильна і використовувати це для покращення розуміння матеріалу.

Хоча Socrative є корисним для вивчення лексики, проте він також має свої недоліки:

1. Обмеженість функціоналу у безкоштовній версії: Деякі продуктивні можливості можуть бути доступні лише у платній версії, що обмежує функціонал безкоштовного варіанту.

2. Не завжди інтуїтивний інтерфейс: Для деяких користувачів може знадобитися деякий час для засвоєння інтерфейсу та особливостей Socrative.
3. Обмеженість типів завдань: Незважаючи на різноманітність завдань, деякі конкретні типи вправ можуть бути обмежені або не існувати.
4. Обмежена можливість зберігання даних: У безкоштовній версії інформацію може бути обмежено щодо зберігання або аналізу результатів.
5. Недоступність вікторин поза класом: Socrative працює так, що учні вводять код кімнати свого вчителя, який пов'язує їх з будь-якою вікториною чи діяльністю, яку транслює вчитель. Тобто під час онлайн та офлайн занять ми можемо використовувати цей застосунок, але домашнє завдання або самостійне вивчення теми не може бути виконане [64].

2.2 Авторський комплекс завдань для розвитку англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів з використанням застосунків Quizlet та Socrative

Метою експериментального дослідження було розроблення та перевірка ефективності використання застосунків Quizzlet та Socrative для формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів. Відповідно до мети було окреслено такі завдання:

1. Провести попередній експериментальний тест для перевірки рівня сформованості лексичної компетентності за попередньо вивченою темою.
2. Розробити завдання для експериментального дослідження.
3. Провести експерименталне дослідження.
4. Зробити фінальний експериментальний зріз для перевірки рівня сформованості лексичної компетентності учнів 9-х класів контрольної і експериментальної груп.

Під час організації експериментальної роботи ми керувались наступними принципами:

1. Дослідження проводилося у природних умовах, відповідно до поточної навчальної програми з англійської мови для 9-х класів.

2. Наші дослідження передбачали свідомі зміни у навчальному процесі з урахуванням мети роботи.

3. Практично-експериментальне дослідження орієнтувалося на вивчення ефективності використання застосунків для розвитку англійської лексичної компетентності.

4. Експериментальне навчання проводилося на однаковій групі учнів, щоб забезпечити об'єктивність результатів.

Експериментальне дослідження було проведено на базі Київської мовної школи Magic English з учнями 9-х класів. Проведення першого експериментального тесту з виявлення вже набутих лексичних знань за попередню тему було проведено у два етапи (письмовий та усний) протягом 50 хвилин. Тест містив у собі чотири види мовленнєвої діяльності аудіювання, читання, говоріння та письмо. Запропонованого часу було вдосталь для того, щоб кожен учень міг не поспішаючи та вдумливо виконати завдання. Тест було сформовано щодо вже вивченої лексичної теми та усний етап проведено по вже попередній тематичній темі. Запропонований тест представлено у додатку А.

Результати аналізу попереднього тестування знань стали основою нашого експериментального навчання учнів 9-го класу за допомогою програм Quizlet та Socrative. Результати попереднього тестування представлені у підпункті 2.3.

Для хорошого засвоєння лексичного матеріалу за основу було взято наступну тему із підручника, за яким навчається клас, а саме «On screen 3» 2015 року. В період проведення експериментального дослідження вивчалася лексична тема «Technology».

Ми створили вправи, завдання та тести за допомогою застосунків Quizlet та Socrative. Було створено такі завдання:

- Вибір правильного варіанту значення слова;

- Вибрати, що зображено на картинці;
- Визначити, чи речення є вірне чи ні;
- Вписати правильне значення слова;
- З'єднати зображення із значенням того, що зображено;
- Відповіді на запитання.

Методика використання застосунків у процесі формуванні лексичної компетентності учнів 9-го класу передбачала застосування ресурсів застосунків на шести із восьми уроків англійської мови, проведених у 9-му класі. Учні були поділені на дві групи: експериментальну та контрольну. В експериментальній групі було 9 людей, а в контрольній групі було 8 людей. Протягом кожного з уроків, учні експериментальної групи використовували застосунки Quizlet або Socrative для виконання різноманітних завдань на закріплення засвоєного лексичного матеріалу.

На першому уроці теми «Technology» ми розкрили значення нових лексичних одиниць із цієї теми, виконавши вправу у підручнику та обговоривши їх значення. Для кращого їх розуміння виконали вправу на підстановку речень із цими словами у текст. Після цього ми обговорювали питання, які виникали впродовж уроку на задану тему. Формування матеріалу та первинне його опрацювання зайняло увесь урок, метою котрого саме й було ознайомлення з новою лексикою. Для закріплення нового матеріалу, учні отримали домашнє завдання у робочому зошиті, основою яких було відпрацювання нових лексичних одиниць.

Наступного уроку ми почали підтему «Electrical devices», мета якої була ввести та активізувати нові лексичні одиниці, а також покращити навички слухання та монологічного мовлення. Поступово збільшення лексичного матеріалу забезпечувало поетапність опрацювання матеріалу. Для того, щоб ознайомити учнів із цією темою ми виконали вправу у підручнику, де і віднайшли нові слова. Після того виконали аудіювання для того, щоб навчитися розуміти використання нової лексики у контексті, її вимову та значення. На завершальному етапі уроку ми виконали вправу у

застосунку Socrative для закріплення та перевірки вивченого матеріалу. Завдання представлено у додатку Б.

Таким чином, увесь другий урок був проведений із постійним виконанням лексичних вправ, методом «від легкого до складного». Результати останнього виконаного завдання є відмінними, з чого можна зробити проміжний висновок, що учням було цікаво і вони добре запам'ятали матеріал. Результати представлені на рисунку 2.6

Electrical devices ⓘ

Show Names
 Show Responses
 Show Results

NAME ▲	SCORE % ↓	1	2	3	4	5	6
.....	✓ 100%	✓ C	✓ B	✓ A	✓ B	✓ B	✓ C
.....	✓ 100%	✓ C	✓ B	✓ A	✓ B	✓ B	✓ C
.....	✓ 100%	✓ C	✓ B	✓ A	✓ B	✓ B	✓ C
.....	✓ 100%	✓ C	✓ B	✓ A	✓ B	✓ B	✓ C
.....	✓ 100%	✓ C	✓ B	✓ A	✓ B	✓ B	✓ C
.....	✓ 100%	✓ C	✓ B	✓ A	✓ B	✓ B	✓ C
.....	✓ 100%	✓ C	✓ B	✓ A	✓ B	✓ B	✓ C
.....	✓ 100%	✓ C	✓ B	✓ A	✓ B	✓ B	✓ C
.....	✓ 100%	✓ C	✓ B	✓ A	✓ B	✓ B	✓ C
		100%	100%	100%	100%	100%	100%

Рисунок 2.6 Результати виконаної лексичної вправи для закріплення пройденого матеріалу.

Домашнім завданням стало виконання вправ у робочому зошиті, як додаткове опрацювання лексичних одиниць.

Третій урок із теми «Electrical devices» був зосереджений на повторенні лексичного матеріалу та поглибленні граматичних знань з теми «Conditionals. Wishes». На даному уроці учні вивчили нову тему із граматики та закріпили її виконанням вправи, тим самим поєднавши вивчення граматики із повторенням вже знайомої лексики. Після чого отримали завдання для розвитку діалогічного мовлення, а саме скласти діалог, поєднавши щойно

вивчені граматичні структури та використавши слова із теми. На домашнє опрацювання учні отримали завдання згідно із вивченою темою у робочому зошиті.

Наступний урок мав на меті подальше вивчення лексичних одиниць із теми «Electrical devices», а саме було додано декілька фраз та дієслів, які використовуються у даній темі. Для ознайомлення із ними ми використали інтерактивні картки із застосунку Quizlet. Під час виконання цього інтерактиву учні записували нову лексику у словники для подальшого вивчення. Дані карток зображені у додатку В.

Після ознайомлення із новими словами та для повного розуміння того, як використовувати їх у контексті, ми попрацювали із текстом та виконали до нього завдання. На домашнє завдання учні повинні були виконати тест в Quizlet та надіслати результати вчителю на пошту для підтвердження його виконання.

На п'ятому уроці ми акцентували увагу на повторенні вже вивчених лексичних одиниць, розвитку навичок аудіювання та монологічного мовлення. На початку уроку учні пограли у гру на підбір зображення та його значення, у якій містилися всі попередньо вивчені слова. Таким чином вони все повторили, а вчителю був зрозумілий рівень їхніх знань. Зразок гри представлено у додатку Г.

Наступним етапом уроку було удосконалення навичок аудіювання. Під час цього учні зрозуміли, яким чином можна використовувати слова у мовленні та як вони звучать. Увесь процес аудіювання зайняв 10 хвилин, після чого учні отримали 2 завдання. А саме:

- Check your understanding. True or False;
- Check your understanding. Matching.

Завершальним етапом було відпрацювання навичок монологічного мовлення, а саме відповіді на запитання:

- What are the advantages and disadvantages of using phones?
- What do you use your computer for?

Таким чином, учні відточили рецептивні та репродуктивні лексичні навички, спершу прослухавши, а потім обговоривши питання по темі уроку.

Наступний урок передбачав поглиблення лексичних знань із теми «Electrical devices», а саме дієслова, які ми використовуємо у темі «Electrical devices».

Першим етапом уроку було введення та активізація нових лексичних одиниць за допомогою усного пояснення та виконання низки вправ. Для того, щоб тренувати розуміння нових лексичних одиниць, учні виконували завдання у застосунку Socrative. У першому завданні були використані дієслова із прийменниками. Суть цього завдання полягала у тому, що учні повинні були підібрати речення, яке відображає значення дієслова. Суть другого завдання полягала у виборі правильного варіанту із значенням дієслова. Завдання номер один зображено на рисунку 2.7

The image shows a screenshot of a Socrative quiz with seven questions. Each question consists of a stem sentence followed by three multiple-choice options (A, B, C). The correct answer for each question is indicated by a green circle around the letter.

<p>1. I switched it off.</p> <p>A I changed the heating from 20 to 18.</p> <p>B I pressed the `off` button on the TV.</p> <p>C I put my phone charger into a socket.</p>	<p>4. I turned it up.</p> <p>A I made the volume on the TV louder.</p> <p>B I changed the heating from 20 to 18.</p> <p>C I put my phone charger into a socket.</p>	<p>6. I plugged it in.</p> <p>A I put my phone charger into a socket.</p> <p>B I pressed the `on` button on my laptop.</p> <p>C I made the volume on the TV louder.</p>
<p>2. I turned it down.</p> <p>A I changed the heating from 20 to 18.</p> <p>B I made the volume on the TV louder.</p> <p>C I pressed the `on` button on my laptop.</p>	<p>5. I set it for 7:30</p> <p>A I pressed the `on` button on my laptop.</p> <p>B I programmed the alarm on my phone</p> <p>C I changed the heating from 20 to 18.</p>	<p>7. I switched it on.</p> <p>A I made the volume on the TV louder.</p> <p>B I put my phone charger into a socket.</p> <p>C I pressed the `on` button on my laptop.</p>
<p>3. I unplugged it.</p> <p>A I changed the heating from 20 to 18.</p> <p>B I pressed the `off` button on the TV.</p> <p>C I disconnected my iPod from the computer.</p>		

Рисунок 2.7 Завдання для відпрацювання фразових дієслів.

Завдання для відпрацювання дієслів у застосунку Socrative представлено у додатку Д.

Завершальним етапом був розвиток діалогічного мовлення. Учні повинні були розділитися на пари та скласти діалоги із використанням фраз:

- What do you think of...?

- What's it like?
- I'm not pleased with...
- I'm very frustrated/annoyed etc. with...
- It's getting on my nerves.
- That's a pity.
- I'm sorry to hear that.

Домашнім завданням було виконання вправи у робочому зошиті для покращення розуміння пройденої теми на уроці.

Сьомий урок розпочався з останнього розширення нашої лексичної теми. На цьому уроці ми, виконуючи вправу, ввели нові слова на тему «Computers» та записали їх у словник. Деякі із слів вже були відомі учням, проте була й велика частина нових лексичних термінів. Після чого було опитування на основі виконаних вправ, для розвитку мовлення. Тема, на яку повинні були говорити учні, – це Tell the class four things that impressed you about the predecessors of modern computers. Думки учнів розділилися, тому вони почали дискусію. В ході цієї дискусії було чітко зрозуміло, які лексичні одиниці їм запам'яталися найкраще та що потрібно допрацювати. Проте було видно, що вони оперують достатньою кількістю вивченої лексики за попередні уроки. Останнім етапом цього уроку було виконано одну вікторину із застосунку Quizlet, що ще краще поглибило та активізувало знання учнів. Їхнім завданням у вікторині було:

- Вибрати правильно/неправильно;
- Вибрати відповідний термін до зображення;
- Написати визначення;

Дана вікторина зображена у додатку Е.

На домашнє опрацювання було виконати тест у застосунку Quizlet та надіслати його на пошту вчителю для підтвердження виконання та перевірки.

Останній урок передбачав перевірку вивченого лексичного матеріалу та здобутих знань за час нашого експериментального дослідження. Ми підготували для класу фінальний підсумковий контроль, щоб перевірити

рівень засвоєння основних лексичних понять, фраз та дієслів, які ми вивчали використовуючи застосунки Socrative та Quizlet протягом восьми уроків. Підсумковий контроль було проведено у два етапи (письмовий та усний) протягом 50 хвилин. Тест містив у собі чотири види мовленнєвої діяльності аудіювання, читання, говоріння та письмо. Запропонованого часу було вдосталь для того, щоб кожен учень міг не поспішаючи та вдумливо виконати завдання. Тест було сформовано щодо вже вивченої лексичної теми та усний етап проведено по вже попередній тематичній темі. Запропонований тест представлено у додатку Ж.

Фактор новизни у використанні застосунків Quizlet та Socrative не лише урізноманітнив процес формування лексичної компетентності, але й підтримував мотиваційну складову учнів на сталому високому рівні. Жоден з учнів не втратив мотиваційну складову, оскільки наповнення уроків різними видами практичних завдань, поєднання індивідуальних та групових властивостей застосунків дозволяло кожному учню бути рівноцінним учасником процесу навчання.

2.3 Етапи та результати проведення експерименту

Наше дослідження полягало у тому, щоб підібрати та впровадити використання застосунків Quizlet та Socrative у процес навчання учнів 9-х класів, для того, щоб покращити формування англomовної лексичної компетентності на уроках англійської мови.

Відповідно до нашого припущення, що формування англomовної лексичної компетентності учнів 9-х класів значно покращиться завдяки використанню навчальних застосунків, суть нашого дослідження полягає в тому, щоб апробувати використання інтерактивних завдань, описаних у параграфі 2.2.

Проведене нами практичне дослідження ми відносимо до природного експерименту, оскільки воно проводилося в реальних умовах з поділом на контрольну та експериментальну групи.

Експериментальна перевірка доцільності використання навчальних зтосунків для формування англомовної лексичної компетентності була проведена у три етапи: констатувальний, формувальний, узагальнювальний. Етапи експериментального дослідження зображено у таблиці 2.1:

Таблиця 2.1 Етапи експериментального дослідження

Етап	Завдання	Методи	Припущення стосовно результатів
Констатувальний	<p>1.Визначення контрольної та експериментальної груп.</p> <p>2.Розробка критеріїв оцінювання рівня сформованості англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів на уроках англійської мови.</p> <p>3.Діагностика рівня сформованості англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів на уроках англійської мови.</p> <p>4.Визначення рівня</p>	<p>Контроль</p> <p>Аналіз</p>	<p>1.Вибрані контрольна і експериментальна групи.</p> <p>2.Визначені умови.</p> <p>3.Визначений початковий рівень сформованості англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів на уроках англійської мови.</p>

	сформованості англomовної лексичної компетентності учнів 9-х класів на уроках англійської мови.		
Формувальний	Розробка та апробація завдань на основі застосунків Quizlet та Socrative для розвитку англomовної лексичної компетентності учнів 9-х класів на уроках англійської мови.	Опитування Аналіз Систематизація	Підвищення рівня сформованості англomовної лексичної компетентності учнів 9-х класів на уроках англійської мови.
Узагальнювальний	1. Підсумкове тестування. 2. Аналіз результатів експериментальної роботи.	Тестування Аналіз Систематизація Узагальнення Статистична обробка отриманих результатів	Підтвердження наших припущень щодо ефективності використання застосунків Quizlet та Socrative для розвитку англomовної лексичної компетентності учнів 9-х класів на уроках англійської мови.

Для вирішення першого завдання констатувального етапу та перевірки розробленої системи вправ ми поділили клас на дві групи –

експериментальну та контрольну. В експериментальній групі кількість учнів – 9, а в контрольній групі кількість учнів – 8.

Ми проаналізували навчальну успішність учнів з предмету «Англійська мова» для того, щоб поділити їх на експериментальну та контрольну групу. За основу для аналізу було взято підсумкові оцінки учнів за попередній навчальний рік. Кількісний аналіз навчальної успішності свідчить про однаковий середній бал загальної успішності. Середній бал в експериментальній групі та контрольній групі – 8,5.

Табл. 2.2 – Дані навчальної успішності учнів експериментальної та контрольної груп (за результатами попередньої підсумкової атестації 2022-2023 н.р.)

оцінка	Експериментальна група	Контрольна група
11	1	1
10	2	1
9	2	2
8	1	2
7	2	1
6	1	1

Ми порівняли навчальні результати учнів експериментальної та контрольної груп та дійшли висновку, що різниці в успішності з англійської мови в учнів за минулий рік немає. Отже, в експериментальній групі учнів ми використовували спеціально підготовані завдання у застосунках Quizlet та Socrative, спрямовані на розвиток англомовної лексичної компетентності. Заняття у контрольній групі ми проводили, використовуючи традиційні методи навчання, і саме ця група була контрольною основою, яка дала можливість оцінити ефективність розроблених завдань.

Під час першого етапу, ми проаналізували завдання та матеріали, які використовують вчителі англійської мови для розвитку англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів і з'ясували, що при цьому не

використовуються навчальні застосунки (а саме Quizlet та Socrative). В основному вони використовують підручник, завдання в якому є схожими між собою та однотипними. Окрім підручника вчитель використовує робочий зошит, проте й там завдання є не цікавими та банальними.

Крім того, учні не проявляють цікавості та не мають мотивації для продуктивного навчання на уроці через однотипні завдання.

Для того, щоб покращити дану ситуацію, ми провели анкетування. Результати анкетування представлені у таблиці 2.3.

Табл. 2.3 Основні проблемні аспекти, пов'язані з розвитком англійської лексичної компетентності учнів 9-х класів на уроках англійської мови (за результатами опитування учнів та вчителів)

За результатами опитування вчителів	За результатами опитування учнів
<ul style="list-style-type: none"> ● нестача часу для використання навчальних застосунків; ● небажання учнів використовувати застосунки; ● небажання учнів мислити самостійно і творчо; ● схильність до вже знайомих видів вправ; ● усталена форма роботи над лексикою – учні записують слова із перекладом у словник та просто їх завчають; ● страх перед невідомими видами роботи. 	<ul style="list-style-type: none"> ● непевненість у власних силах і знаннях; ● основна форма роботи з лексикою – запис слів із перекладом у словник та їх заучування; ● одноманітні завдання; ● страх перед невідомими видами навчання.

Ми виявили, що проблемами вчителів є нестача часу для використання навчальних застосунків, небажання учнів використовувати застосунки, усталена форма роботи над лексикою, страх перед невідомими видами роботи. Щодо ситуації із учнями було з'ясовано, що вони не впевнені у своїх знаннях, звикли до одноманітності вправ, та бояться пробувати щось нове та невідоме. У зв'язку з такою ситуацією, ми вважаємо що було правильно

спробувати використовувати навчальні застосунки. Саме це був одним із завдань першого етапу – констатувального.

Розробляючи завдання для розвитку англомовної лексичної компетентності, ми враховували основні вимоги до розробок завдань як основного засобу методичної організації навчання, а саме:

1. Мотивація: створення завдань, які зацікавлять та мотивують учнів до активної участі та вивчення лексики.
2. Адаптованість: завдання повинні бути адаптовані до рівня учнів, враховуючи їхні потреби, здібності та вікові особливості.
3. Цільова спрямованість: завдання повинні чітко визначати мету – розвиток англомовної лексики, кожне завдання має відповідати конкретним цілям.
4. Зрозумілість: завдання повинні бути чіткими, лаконічними та зрозумілими.
5. Пізнання: пізнавальна спрямованість для розвитку кругозору учнів.

Для перевірки результатів експериментальної роботи ми визначили такі критерії:

1. Розпізнавання нових лексичних одиниць на слух та їх правильне розуміння.
2. Правильність використання лексичних одиниць на письмі у заданому контексті.
3. Розуміння значення лексичних одиниць та вміння їх правильно перекладати під час читання.
4. Доречність і частотність використання лексичних одиниць в усному мовленні.

Критерії перевірялися за допомогою передекспериментального зрізу, який включав в себе завдання для перевірки англомовної лексичної компетентності. Для передекспериментального зрізу ми використовували традиційні методи роботи – тест, аудіювання, усна та письмова частини, а

саме висловлення власних думок щодо заданої теми. У момент проведення перевірки завершили тему «Crime», тому їхніми завданнями було

1. Test:
 - Choose the correct answer (a,b,c,d);
 - Choose the correct item;
2. Speaking: Read the rubric and do the task: You are studying in England and are going back home for two weeks' holiday. There is a lot of crime in your area and you don't want to leave your flat empty. Try to invite your college friend to house-sit while you are away.
 - explain why you are worried about leaving the flat empty;
 - tell him/her what security precautions he/she should take;
 - suggest how your friend can make him/herself at home in your flat;
3. Listening: You are going to listen to two recordings. Questions 1-3 refer to Recording 1, while questions 4-6 refer to Recording 2. Answer the questions by circling A,B, or C.
4. Writing: Yesterday, you witnessed a bank robbery. Write an informal email (50-100 words) to your American friend. In your email:
 - explain where you were;
 - describe the event;
 - say how you felt.

Усна частина передекспериментального дослідження полягала у тому, що учні отримали ситуацію, відповідно до якої вони повинні були висловити власні думки, використовуючи якнайбільше вивченої лексики. Запропоноване завдання представлено на рисунку 2.8

Read the rubric and do the task

You are studying in England and are going back home for two weeks' holiday .

There is a lot of crime in your area and you don't want to leave your flat empty.

Try to invite your college friend to house-sit while you are away.

- explain why you are worried about leaving the flat empty;
- tell him/her what security precautions he/she should take;
- suggest how your friend can make him/herself at home in your flat;

Рисунок 2.8 Зразок усної частини тесту у передекспериментальному дослідженні.

Кожне завдання перевірялося відповідно до окреслених чотирьох критеріїв. За кожен критерій учні могли отримати від 0 до 3 балів (таблиця 2.4):

Таблиця 2.4 – Шкала балів для оцінювання рівня сформованості англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів при передекспериментальному зрізі

Критерій	Показники	Бали
1. Розпізнавання нових лексичних одиниць на слух та їх правильне розуміння.	Учень/учениця не розпізнає інформацію на слух.	0
	Учень/учениця частково сприймає та розуміє нові лексичні одиниці, проте не всі.	1
	Учень/учениця добре розпізнає нові лексичні одиниці, проте є труднощі із правильним їх розумінням.	2
	Учень/учениця повністю розпізнає нові лексичні одиниці на слух та правильно їх розуміє.	3
2. Правильність використання лексичних одиниць на письмі у заданому контексті.	Учень/учениця допускає помилки при використанні лексичних одиниць на письмі.	0
	Учень/учениця не вдало використовує лексичні одиниці, щоб передати свої думки, ідеї або відповіді на питання відповідно до заданого контексту.	1
	Учень/учениця намагається використовувати якнайбільше лексичних одиниць на письмі, проте іноді не може підібрати потрібного слова.	2
	Учень/учениця правильно, логічно та послідовно використовує різноманітну лексику для створення змістовного тексту у відповідності з заданою темою чи завданням.	3

Продовження таблиця 2.4 – Шкала балів для оцінювання рівня сформованості англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів при передекспериментальному зрізі

3. Розуміння значення лексичних одиниць та вміння правильно перекладати під час читання.	Учень/учениця не розуміє значення лексичних одиниць та не вміє правильно їх перекласти під час читання. Учень/учениця частково розуміє значення лексичних одиниць та намагається їх перекласти. Учень/учениця добре розуміє значення лексичних одиниць, але є труднощі із перекладом. Учень/учениця повністю розуміє значення лексичних одиниць та вміє правильно їх перекладати під час читання.	0 1 2 3
4. Доречність і частотність використання лексичних одиниць в усному мовленні.	Учень/учениця не доречно та не часто використовує нові лексичні одиниці. Учень/учениця часто використовує лексичні одиниці, проте не доречно. Учень/учениця доречно використовує нові лексичні одиниці, проте не дуже часто. Учень/учениця виразно використовує різноманітні слова та вирази, які є доречними в усному мовленні для уникнення монотонності та збагачення мовлення.	0 1 2 3

Максимальна кількість набраних балів за кожне завдання могла становити 12 балів (3*4 критерії). За чотири завдання максимальна кількість балів – 48. Шкала відповідності балів та рівня представлена у таблиці 2.5:

Таблиця 2.5 – Шкала відповідності балів та рівня сформованості англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів на уроках англійської мови

бали	рівень
48-41	високий
40-29	достатній
18-13	середній
12-0	низький

Згідно з окресленими критеріями та їхніми показниками, ми визначили рівні сформованості англомовної лексичної компетентності, які відображають якісну і кількісну характеристику: високий, достатній, середній, низький (таблиця 2.6).

Таблиця 2.6 – Рівні сформованості англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів

Рівень	Змістовий вияв
Високий	<p>Учень/учениця володіє розширеним словниковим запасом, використовуючи різноманітні слова й вирази, щоб виразити свої думки та ідеї.. Учень правильно використовує лексичні одиниці на письмі, враховуючи їхнє призначення в конкретному контексті, демонструючи адекватність вибору слів. Загалом, учень/учениця уникає граматичних та лексичних помилок у висловленні. Учень/учениця розуміє складні думки та ідеї з високим рівнем ефективності та виразності під час читання.</p> <p>Учень/учениця сприймає та правильно розуміє лексичні одиниці під час слухання.</p>
Достатній	<p>Учень/учениця може розуміти базові слова та вирази на слух, але їхня знайомість з ними може бути обмеженою. Учень/учениця може використовувати лексичні одиниці на письмі відповідно до конкретного контексту, хоча їхня</p>

	<p>різноманітність може бути обмеженою. Учень/учениця добре розуміють значення лексичних одиниць, проте можуть виникати певні труднощі із перекладом під час читання. Учень/учениця володіє базовим словниковим запасом, який дозволяє їм ефективно спілкуватися на англійській мові. Вони використовують основні слова та фрази для вираження своїх думок та ідей.</p>
Середній	<p>Учень/учениця може мати базове розуміння окремих лексичних одиниць та виразів на слух, але їхня знайомість з ними є обмеженою. Вони можуть використовувати лексичні одиниці на письмі у простих контекстах, щоб виразити свої думки та ідеї. Учень/учениця частково розуміють значення лексичних одиниць під час читанням та не вміють їх правильно перекласти. Учень/учениця володіє базовим словниковим запасом, який дозволяє їм ефективно спілкуватися на англійській мові. Вони використовують основні слова та фрази для вираження своїх думок та ідей.</p>
Низький	<p>Учень/учениця має обмежене розуміння лексичних одиниць та виразів, що ускладнює їхнє розуміння англійського тексту чи спілкування на слух. Вони мають труднощі у використанні лексичних одиниць на письмі у відповідності до ситуації чи контексту. Учень/учениця не розуміють значення лексичних одиниць під час читанням та не вміють їх правильно перекласти. Учень/учениця мають проблеми із формулюванням повних речень та використанням лексичних одиниць в усному мовленні.</p>

Відповідно до цієї шкали нами визначено рівень сформованості англійської лексичної компетентності експериментальної та контрольної групи (таблиця 2.7):

Таблиця 2.7 – Рівень сформованості англомовної лексичної компетентності учнів експериментальної та контрольної групи з англійської мови після попереднього зрізу.

Клас	Кількість учнів	Високий рівень	Достатній рівень	Середній рівень	Низький рівень
Експериментальна група	9	1 (11.1%)	3 (33.3%)	3 (33.3%)	2 (22.2%)
Контрольна група	8	1 (12.5%)	3 (37.5%)	2 (25%)	2 (25%)

Для об'єктивності оцінювання вихідного рівня розвитку англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів було використано середній коефіцієнт навченості (К), за В. Беспальком: $K=A/N$, де А – кількість набраних балів студента, а N – максимально можлива кількість балів за яким виконання завдання. При цьому виконання завдань вважається задовільним, якщо К становить не менше 0,7 (70%).

При аналізі результатів тестування К в експериментальній групі становило 0.63, а в контрольній – 0.64. Що свідчить про те, що рівень англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів не є задовільним в обидвох підгрупах.

Отже, експериментальне дослідження, яке ми провели складалося з трьох етапів: констатувального (діагностика загального рівня знань учнів 9-х класів з англійської мови; характеристика використовуваних навчально-методичних матеріалів; визначення контрольної та експериментальної груп; розробка критеріїв оцінювання сформованості англомовної лексичної компетентності учнів), формувального (визначення рівня сформованості англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів), узагальнювального (післяекспериментальний зріз та аналіз результатів експериментальної роботи).

Метою експерименту було: проведення попереднього експериментального тесту для перевірки рівня сформованості лексичної компетентності за попередньо вивченою темою, розроблення завдань для експериментального дослідження, впровадження експериментального дослідження та виконання фінального експериментального тесту ефективності використання застосунків Quizlet та Socrative для виявлення знань англомовної лексичної компетентності.

Під час початкового етапу експериментального дослідження ми провели опитування вчителів та учнів, результати якого дали змогу нам оцінити рівень сформованості лексичної компетентності учнів 9-х класів, методи, які використовуються під час уроків, а також головні проблеми, які з'являються у процесі формування англомовної лексичної компетентності. Після чого ми провели передекспериментальний зріз для виявлення рівня сформованості лексичної компетентності учнів 9-х класів.

На наступному етапі ми використовували спеціально розроблені нами завдання в експериментальній групі, щоб перевірити, наскільки ефективно використовувалися застосунки Quizlet та Socrative для розвитку лексичної компетентності.

Ми вважаємо, що успішність у формуванні лексичної компетентності учнів 9-х класів залежить від їх зацікавленості та мотивації. Тому ми намагалися створювати завдання, які привертати увагу учнів, відповідали їхнім інтересам та активно розвивали їх мислення, одночасно відповідаючи програмним вимогам.

При використанні навчальних застосунків ми намагалися дотримуватися таких принципів:

1. Цільове налаштування: забезпечення відповідності застосунків конкретним навчальним цілям та потребам учнів.
2. Гнучкість та адаптивність: можливість модифікувати зміст та завдання застосунків для відповідності конкретним урокам.

3. Інтерактивність та залучення: забезпечення активної участі учнів через інтерактивні завдання, вправи та можливості співпраці.

4. Оцінка та відстеження прогресу: можливість перевіряти та оцінювати навчальний прогрес учнів через інструменти тестування та відстеження результатів.

5. Забезпечення доступності та підтримки: гарантія доступності застосунків для усіх учнів, а також підтримки та навчання вчителів з використання цих інструментів.

Експеримент проходив під час вивчення учнями 9-х класів програмної лексичної теми “Technology”. Завдання розроблялися з урахуванням саме цієї теми. Усі розроблені вправи були перевірені нами експериментальним шляхом.

Розроблені завдання були спрямовані на те, щоб розвивати творче мислення учнів, сприяти кращому засвоєнню ними програмного матеріалу, навчити їх працювати у парах, групах та всім класом. Опитування, проведене після закінчення експерименту, свідчить про те, що запропоновані нами інтерактивні завдання були позитивно сприйняті учнями.

На підсумковому етапі ми провели опитування щодо їхніх вражень від використання застосунків Quizlet та Socrative у навчальному процесі (Рисунок 2.9)

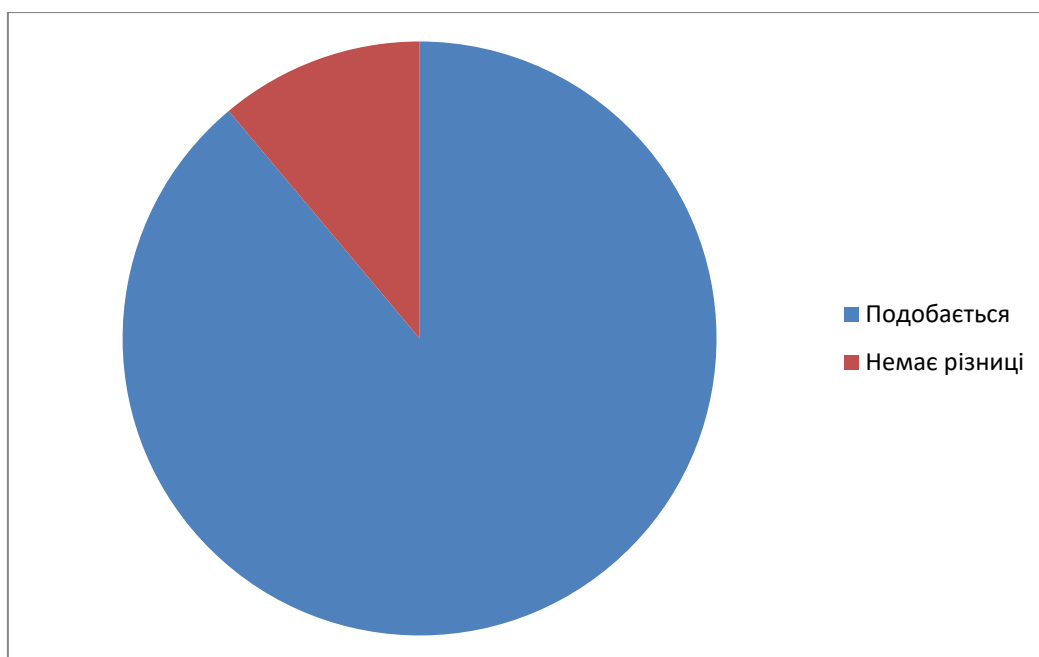

Рисунок 2.9 Результати опитування учнів.

Відповідно до нього, 8 (80%) учнів були задоволені такими інноваціями та хотіли б продовжувати навчатися за допомогою застосунків, і тільки 1(10%) учень не відчув різниці у навчанні.

На завершення експериментального дослідження ми провели післяекспериментальний зріз для виявлення рівня сформованості лексичної компетентності учнів 9-х класів. На момент проведення зрізу учні завершували вивчення теми «Technology». Завдання, які отримали учні:

1. Test:
 - Choose the correct answer (a,b,c,d);
 - Choose the correct item;
2. Speaking: You have lost your camera. Talk to your friend about that, including:
 - describe how you lost it
 - say how your parents reacted to it
 - explain what you are going to do to get a new one.

3. Listening: You are going to listen to two recordings. Questions 1-3 refer to Recording 1, while questions 4-6 refer to Recording 2. Answer the questions by circling A, B, or C.

4. Writing: Your teacher has asked you to write an essay presenting the pros and cons of students using the Internet for educational purposes. Write your essay (120-180 words).

Усна частина післяекспериментального дослідження полягала у тому, що учні отримали ситуацію, відповідно до якої вони повинні були висловити власні думки, використовуючи якнайбільше вивченої лексики. Запропоноване завдання представлено на рисунку 2.10.

Read the rubric and do the task

You have lost your camera. Talk to your friend about that, including:

- describe how you lost it
- say how your parents reacted to it
- explain what you are going to do to get a new one.

Рисунок 2.10 Зразок усної частини тексту у післяекспериментальному дослідженні.

Критерії оцінювання післяекспериментального зрізу були такі ж, як і при передекспериментальному зрізі. Максимальна кількість балів – 48.

Результати контрольного зрізу учнів представлені в таблиці нижче. Вони дають змогу побачити рівень сформованості лексичної компетентності учнів експериментальної групи та контрольної після експерименту (Таблиця 2.9).

Таблиця 2.9 – Порівняльний аналіз результатів передекспериментального та післяекспериментального зрізів

Клас	Нульовий зріз				Контрольний зріз			
	вис.	Достатн.	Сер.	Низьк	Вис.	Достатн.	Сер	Низьк
Експериментальна група	1	3	3	2	5	2	1	1
Контрольна група	1	3	2	2	2	3	2	1

У таблиці 2.10 відображено результати контрольного зрізу та порівняно рівні сформованості лексичної компетентності учнів 9-х класів:

Таблиця 2.10 – Порівняльний аналіз рівнів сформованості лексичної компетентності учнів 9-х класів після фінального зрізу

Клас	К-ть учнів	Післяекспериментальний зріз			
		Високий рівень	Достатній рівень	Середній рівень	Низький рівень
Експериментальна група	9	5 (55.5%)	2 (22.2%)	1 (11.1%)	1 (11.1%)
Контрольна група	8	2 (25%)	3 (37.5%)	2 (25%)	1 (12.5%)

Нижче представлено узагальнений порівняльний аналіз результатів експерименту щодо сформованості англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів (табл.2.11):

Таблиця 2.11 – Узагальнений порівняльний аналіз результатів експерименту щодо формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів

Рівень	КГ				ЕГ			
	Початок експерименту		Кінець експерименту		Початок експерименту		Кінець експерименту	
	абс. Од.	У %	абс. Од.	У %	абс. Од.	У %	абс. Од.	У %
Високий	1	12.5	2	25	1	11.1	5	55.5

Продовження таблиці 2.11 – Узагальнений порівняльний аналіз результатів експерименту щодо формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів

Достатній	3	37.5	3	37.5	3	33.3	2	22.2
Середній	2	25	2	25	3	33.3	1	11.1
Низький	2	25	1	12.5	2	22.2	1	11.1
Всього	8	100	8	100	9	100	9	100

Для об'єктивності оцінювання рівня сформованості навичок англомовної лексичної компетентності учнів було використано середній коефіцієнт навченості (К), за В. Беспальком:

$K=A/N$, де А – кількість правильних відповідей, а N – максимально можлива кількість балів за яким виконання завдання.

Середній бал у експериментальній групі на початку експерименту – 5.73. На кінець експерименту – 7.49

Середній бал на початку експерименту у контрольній групі – 5.15. На кінець експерименту – 5.9 бал.

Приріст в експериментальній групі становив 1.76 бала, а в контрольній – 0.75 бала. Порівняльні дані представлені у табл.2.12:

Таблиця 2.12 – Порівняльний аналіз середніх показників експериментальної та контрольної груп на початку та у кінці експериментального дослідження

Група	Початок експерименту		Кінець експерименту		Приріст	
	Середній бал у групі	Середній коефіцієнт навченості	Середній бал у групі	Середній коефіцієнт навченості	Середній бал у групі	Середній коефіцієнт навченості
ЕГ	5.73	0.63	7.49	0.83	1.76	0,2
КГ	5.15	0.64	5.9	0,73	0.75	0.09

Отже, результати нашого експериментально-практичного дослідження продемонстрували, що завдяки використанню навчальних застосунків Quizlet та Socrative для розвитку англomовної лексичної компетентності учнів 9-х класів, їх рівень значно зріс. На основі проведеного експерименту можна зробити такий висновок: дослідження підтвердило наше припущення стосовно доцільності використання навчальних застосунків Quizlet та Socrative для розвитку англomовної лексичної компетентності учнів 9-х класів на уроках англійської мови, адже на початку експерименту успішність учнів експериментальної групи була нижчою порівняно з контрольною, а на завершення експерименту – значно вищою.

Експериментальне дослідження продемонструвало, що використання застосунків має високоефективний вплив на мотиваційну складову учнів 9-х класів, вони зацікавлені у впровадженні сучасних засобів у процес навчання й хотіли б активно використовувати їх з освітньою метою.

Основними результатами експериментального дослідження є:

1. Успішність учнів значно зросла.
2. Використання застосунків створило позитивну атмосферу та зацікавило учнів у навчанні.
3. Учні зрозуміли значення вивчення іноземних мов для майбутнього.
4. Зросла мотиваційна частина навчання для учнів.
5. Учні зрозуміли важливість індивідуальних завдань та роботи для покращення рівня їхніх знань

За допомогою сучасних застосунків учні відчують справжнє занурення у живу мову, отримують безліч можливостей для вивчення та запам'ятовування нової лексики.

ВИСНОВКИ

Під час дослідницької роботи ми теоретично обґрунтували та практично перевірили корисність використання навчальних застосунків для покращення англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів. Узагальнення результатів теоретичного та практичного розділів дало можливість сформулювати такі висновки.

1. Англомовна лексична компетентність - це здатність розуміти, використовувати та контролювати словниковий запас в англійській мові. Вона охоплює різні аспекти знань та навичок, пов'язаних з лексикою, такі як: словниковий запас (загальна кількість слів та виразів, які людина розуміє та може використовувати в мовленні на англійській мові); розуміння значення слів (здатність розпізнавати та розуміти значення слів, включаючи їхні основні та відтінені значення, а також контекстуальне використання); вміння використовувати слова в контексті (здатність використовувати слова та вирази відповідно до ситуації чи контексту, щоб виразити свої думки чи ідеї точно та адекватно); уміння виражати себе різноманітно (здатність використовувати різноманітні слова, синоніми, антоніми, ідіоми та вирази для збагачення мовлення та виразності); граматична вірогідність (використання слів у відповідності до граматичних правил мови, уникнення граматичних помилок у вживанні слів); розвиток словникового запасу (процес постійного розширення словникового запасу через читання, слухання, вивчення нових слів та використання їх у спілкуванні). Психолого-педагогічні засади спрямовані на створення сприятливого середовища для формування лексичної компетентності учнів 9-х класів, сприяючи їхньому повноцінному та ефективному навчанню англійської мови містять: активну участь та залучення, контекстуалізацію, застосування різноманітних методів, поступовість та систематичність, індивідуалізація підходу, стимулювання самостійності, позитивна мотивація.

2. В ході вивчення нашої теми ми розглянули та охарактеризували методичні аспекти формування англомовної лексичної компетентності учнів

9-х класів. Методичні аспекти формування англомовної лексичної компетентності учнів 9-х класів це сукупність стратегій, прийомів і методів, спрямованих на розвиток словникового запасу, вміння використовувати слова та вирази в мовленні та письмі, а також розуміння значень слів в контексті. Методичні аспекти включають: контекстне вивчення лексики (навчання слів у контексті, що допомагає учням розуміти, як вони використовуються у реальних ситуаціях); використання різних джерел (використання текстів, аудіо та відеоматеріалів різних видів для ознайомлення з новими словами і фразами); використання інтерактивних засобів (використання вправ та ігор, які зацікавляють учнів та сприятимуть активному використанню нових слів); різноманітність завдань (застосування різноманітних методів вивчення лексики, таких, як читання, аудіювання, письмо та сучасні початкові застосунки). Ці методичні аспекти спрямовані на систематичне і поступове засвоєння нових слів та вивчення лексики у контексті, що сприяє більш ефективному формуванню лексичної компетентності учнів 9-х класів.

3. Використання навчальних застосунків для розвитку англомовної лексичної компетентності має свої особливості, а саме багато із них створені так, щоб залучити увагу користувачів. Застосування слів та виразів у реальних чи ситуативних контекстах допомагає краще їх запам'ятовувати та розуміти. Різноманітні сценарії або ігри, де учні використовують нові слова в реальних ситуаціях, сприяють кращому засвоєнню лексики. Використання навчальних застосунків дозволяє підвищувати зацікавленість учнів у вивченні лексики. Інтерактивні вправи можуть бути корисними для засвоєння нових слів. Виконання роботи у групах сприяє обміну знаннями та використанню лексики у взаємодії між учнями. Колективні завдання сприяють використанню нових слів у різних контекстах. Використання різних методів навчання допомагає задіяти різні типи пам'яті та сприйняття, що полегшує засвоєння лексики для різних учнів. Під час використання застосунків ми можемо врахувати індивідуальні особливості учнів (рівень

знань, інтереси, стиль навчання) для підбору матеріалів та завдань, які найкраще підходять для кожного. Поступове введення та повторення нових слів у різних контекстах сприяє їх фіксації у пам'яті та глибшому розумінню. Також в навчальних застосунках є автоматизована система оцінювання, що дає змогу учням відразу дізнатися їхні оцінки або ж помилки. Ці особливості допомагають створити ефективне навчальне середовище для розвитку лексичної компетентності в англійській мові.

4. Ми дослідили можливості використання застосунків Quizlet та Socrative для розвитку лексичної компетентності. Quizlet дозволяє створювати набори карток зі словами та визначеннями, що сприяє активному вивченню нових слів через візуальну асоціацію, дозволяє створювати тести, інтерактивні ігри для повторення лексичного матеріалу, що забезпечує різноманітні методи вивчення. Єдиним недоліком цього застосунку є те, що вчитель не може бачити результатів учня, коли він навчається вдома або виконує певні завдання. Це можливо тільки за умови приєднання усіх учнів у онлайн клас.

Щодо Socrative, то цей застосунок дозволяє створювати тести, опитування та завдання для перевірки рівня засвоєння лексики. Це інтерактивне середовище, де вчителі можуть проводити опитування та учні відповідати в реальному часі, що сприяє активному вивченню, а також дозволяє розробляти індивідуальні завдання, які можуть відповідати певним потребам групи чи конкретного учня. Мінусом цього застосунку є неможливість його використання за межами класу.

Ці застосунки надають інструменти для активного навчання, перевірки знань та сприяють розвитку лексичної компетентності через різноманітні методи навчання та оцінювання.

5. Нами розроблено авторський комплекс завдань для формування англійської лексичної компетентності учнів 9-х класів з використанням застосунків Quizlet та Socrative та експериментально перевірено його ефективність.

Отримані результати дослідження були зібрані через опитування учнів та вчителів щодо формування лексичної компетентності та на основі експерименту. На основі цих результатів можна стверджувати, що система вправ, яка була розроблена, є результативною для експериментальної групи учнів. Використання навчальних застосунків сприяло позитивному сприйняттю самого навчального процесу, підвищивши зацікавленість учасників у вивченні англійської мови. Ми можемо стверджувати, що рівень знань учнів значно покращився, беручи до уваги результати передекспериментального та післяекспериментального зрізів.

Відповідно до результатів, можемо стверджувати, що ефективність використання застосунків Quizlet та Socrative для формування англійської лексичної компетентності учнів 9-х класів підтвердилася.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Академічний тлумачний словник. URL: <https://sum.in.ua/> (дата звернення: 09.11.2023 р.)
2. Баранова С. В., Джим А. Ю. Особистісно-орієнтований підхід на заняттях з іноземної мови. Науковий журнал «Молодий вчений». Херсон: ТОВ «Видавничий дім «Гельветика». Вип. 5. 2017. 308–311 с.
3. Баркасі В. В., Баркасі С. Б. Використання змішаної форми навчання у викладанні іноземних мов у ВНЗ. Молодий вчений. 2015. 207-210 с.
4. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. Ред. С. Ю. Ніколаєвої. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Ленвіт, 2013. 590 с.
5. Бех П.О., Бирхун Л.Б. Концепція викладання іноземних мов в Україні / Іноземні мови, 1996. 3-8 с.
6. Безденежних М. Л. Деякі прийоми розширення словникового запасу учнів. Методика викладання іноземних мов, 1966. 124 с.
7. Богушевич Н. В. Формування потенційного словника учнів основної і старшої загально-освітньої школи під час читання. Іноземні мови. 2011. 10 – 15 с.
8. Богушевич Н. В., Сорока В. В. Формування репродуктивного словника учнів основної і старшої загальноосвітньої школи під час читання. Іноземні мови. 2011. 10-15 с.
9. Богушевич Н. В. Комплекс вправ для формування потенційного словника в учнів основної і старшої школи. Київ: Ленвіт. 2013. 10-16 с.
10. Василенко Л. Я. Формування лексичних навичок на початковому етапі навчання англійської мови в середній загальноосвітній школі : автореф. Дис. Канд. Пед. наук : 13.00.02. Київ, 1996. 24 с.
11. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця : Нова книга, 2003. 160 с.

12. Вишневський О. І. Методика навчання іноземних мов. Київ: Знання, 2011. 24 с.
13. Гапонова С. В. Взаємопов'язане навчання видів мовленнєвої діяльності у процесі навчання іноземної мови. Іноземні мови. 2009. № 2. 13-16 с.
14. Гапонова С. В. Огляд зарубіжних методів викладання іноземних мов ХХ століття. Іноземні мови. 2010. № 2. 18-22 с.
15. Грецька О. О. Використання електронних енциклопедій у навчанні іноземних мов. Іноземні мови. 2002. № 2. 38-40 с.
16. Долинський Є. В. Методика формування іншомовної лексичної компетентності за допомогою посібника елективного курсу «Моя Франція». Проблеми сучасного підручника. Вип. 15. 2015. 179–186 с.
17. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
18. Казачінер О. С. Використання нових інформаційних технологій у навчальному процесі. Англійська мова та література. 2009. № 33. 5 с.
19. Капінус О. Л. Інтернет-ресурси у навчанні вокабуляру англійської мови. URL: <https://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN19/12kolvam.pdf> (дата звернення: 23.11.2023 р.)
20. Киналь А. Ю. Шляхи формування англомовної лексичної компетенції в учнів основної школи з використанням мультимедійних засобів. Вінниця, 2014. 113-119 с.
21. Копил І. П. До проблеми застосування сучасних інформаційних технологій при вивченні іноземних мов. Київ : 2005. 30-38 с. 10.
22. Кузьменко О. М. Змішане навчання як інноваційна форма організації навчального процесу в школі. Сер. «Педагогіка». 2017. № 3. 140-147 с.
23. Кравчина Т. В. Види інтерактивних методів навчання англійської мови для студентів технічних спеціальностей. 2018. № 5. 140-145 с.

24. Логвіна С. А. Дидактичні принципи формування англомовного репродуктивного словника учнів. Наука і освіта. 2012. № 1. 32-35 с.
25. Логвіна С. А. Педагогічна модель процесу формування англомовного потенційного словника. Наука і освіта. 2011. № 5. 24-29 с.
26. Луняка Л. Шляхи збагачення словникового запасу учнів. Київ: 2014. № 17. 4-7 с.
27. Мартинова Р. Ю. Цілісна загальнодидактична модель змісту навчання іноземних мов. Київ: Вища школа, 2004. 454 с.
28. Морська Л. І. Теорія та практика методики навчання англійської мови. Тернопіль: Астон, 2003. 348с.
29. Навчання лексичного матеріалу. Сучасна технологія навчання іншомовного матеріалу. Київ : Ленвіт, 1996. 39-51 с.
30. Низенко К. М. Testing Vocabulary Skills. Харків: Основа. 2016. № 1/2/3. 40-51 с.
31. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.
32. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): Навчальний посібник. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с.
33. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. Вип. 2. 2010. 11-17 с.
34. Пінчук В.А. Навчання лексики на уроках англійської мови з урахуванням вікових особливостей учнів. Київ: Педагогічна преса, 2015. № 10-14 с.
35. Панова Л. С. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник. Київ, 2010. 328 с.
36. Плахотник В. М. Навчання іноземних мов в середній школі: концепція та її реалізація. Іноземні мови. 1995. №1. 9-12 с.
37. Покурар А. М. Сервіс Quizlet та мобільний додаток. URL: <https://naurok.com.ua/metodichni-rekomendaci-servis-quizlet-ta-mobilniy-dodatok-111731.html> (дата звернення 03.11.2023).

38. Програма з іноземних мов для учнів 5-9 класів. Міністерство освіти і науки України. 2017. 113 с.
39. Просяник О. П. Інтерактивне онлайн-викладання іноземної мови. Сучасні методи викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах. Харків: НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого». 2013. 88 с.
40. Ридзель А. В. Використання онлайн-медіатекстів як засіб формування лексичної компетентності. Вісник студентського наукового товариства. Вип. 24. 199-202 с.
41. Сергіюк Н. О. Вивчення лексики на уроках англійської мови: наук.- метод. Журн. Харків: Основа, 2018. № 10/11. 23-25 с.
42. Скляренко Н. К. Сучасні вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь. Іноземні мови. 1999. № 3. 3-7 с.
43. Словник української мови. URL: <https://slovnyk.ua/> (дата звернення: 03.10.2023 р.)
44. Смоліна С. В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції. Іноземні мови. Вип. 4. 2012. №4. 16-23 с.
45. Стеценко О. О. Ситуативно-тематичний принцип організації лексики під час навчання монологічного висловлювання. З досвіду викладання іноземної мови. За ред. М. Я. Дем'яненко. Київ: 1980. 64-66 с.
46. Сяська Н. В. Відбір лексичного мінімуму з психолінгвістичного баку. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : збірник наукових праць. Рівне: РДГУ, 2007. № 38. 217-220 с.
47. Терещук В. Відбір текстових матеріалів для формування англійської лексичної компетенції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота. 2013. № 29. 223-226 с.
48. Ткачик О.В., Роговська Н.В. Шляхи поповнення лексичного складу сучасної англійської мови. Вісник. 2017. № 9. 36-40 с.

49. Шевченко Є. Б. Використання інтерактивних технологія для розвитку пізнавального інтересу на уроках англійської мови. Англійська мова та література, 2005. № 24. 4-6 с.
50. Шклярчук Г.О. Інтенсифікація навчання іноземної мови з використанням комп'ютерних технологій. Англійська мова та література. 2011. № 22. 2-3 с.
51. Штихно Л. В Дистанційне навчання як перспективний напрям розвитку сучасної освіти. Молодий вчений. 2016. № 6. 489-492 с.
52. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. Посіб. Київ: Либідь, 2002. 560 с.
53. Aldrich C. Simulations and the future of e-learning. San Francisco: Pfeiffer an imprint of wiley, 2004. 282 p.
54. Alquahtani M. The importance of vocabulary in language learning and how to be taught. International Journal of Teaching and Education, 2015. 21-34 p.
55. Building English Skills/ Ed. By J. Little. – Illinois: McDougal, Littell & Company. 1985. 543 p.
56. Camille Blachowicz., Peter J. Fisher Teaching vocabulary in all classrooms (5th edition). Pearson Professional Development, 2014. 276 p.
57. Cheng G. Design and Analysis of Bring your Own Device (BYOD). Pedagogies in Higher Education International Journal of Learning and Teaching. 2018. № 1. URL: <https://www.researchgate.net/publication/329312330> (дата звернення: 14.11.2023 p.)
58. Harmer J. How to teach English. Pearson Education Limiter, 2007. 290 p.
59. Holec H. Strategies in language learning and use: modern languages. Germany: Council of Europe Publishing, 1996. 129 p.
60. Lindner, K. The Physical Activity Participation. Academic Performance Relationship Revisited. – Pediatric Exercise Science, 2002. 155-169 p.
61. Lyons J. Language, meaning and context. Cambridge, 2008. 183 p.

62. Mackenzie, J., Lachlan, M. Developing lexical competence: a computer-assisted, text-based approach. *Revista de filologia y su didactica*, 2001. № 24. 541-564 p.
63. Marriot R. V. Handbook of research on e-learning methodologies for language acquisition. New York: Information science reference, 2009. 611 p.
64. Merriam-Webster: America's most trusted dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/> (дата звернення 27.10.2023)
65. Pros and Cons: Socrative. URL: <https://randosa.wixsite.com/gamification/single-post/2016/05/26/pros-and-cons-socrative> (дата звернення 03.11.2023).
66. Pros and Cons: Socrative. URL: <https://www.common sense.org/education/reviews/socrative> (дата звернення 23.11.2023).
67. Pros and Cons: Socrative. URL: <https://www.trustradius.com/products/socrative/reviews?qs=pros-and-cons#overview> (дата звернення 02.12.2023).
68. Pros and Cons of Using Quizlet in Your Classroom. URL: <https://www.icevonline.com/blog/quizlet-pros-cons> (дата звернення 08.12.2023).
69. Richards, J. Vocabulary in language teaching. Cambridge university press. 2001, 90 p.
70. Robinson, P. Rich view of the foreign lexical competence. *English Language Teaching Journal*, 2009. № 43. 282 p.
71. Vassa R. T., Vassa S.T. Content area reading / R. T. Vassa, S. T. Vassa. – Boston, 2006. – 212 p.
72. Vincenti G. Multi-user virtual environments for the classroom: practical approaches to teaching in virtual worlds. USA: IGI Global, 2011. 503 p.
73. Virginia Evans., Jenny Dooley. On Screen 3. Students book, 2015.
74. Webb, S. Receptive and productive vocabulary learning: The effects of reading and writing on word knowledge. *Studies in Second Language Acquisition*. 2005. № 27. 33-52 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

Передекспериментальний тест

- 1** a) Read the rubric, then read the questions and the possible answers. What can each recording be about?

You are going to listen to two recordings. Questions 1-3 refer to Recording 1, while questions 4-6 refer to Recording 2. Answer the questions by circling A, B, or C.

Recording 1

- 1 The sports car was travelling at a speed of miles an hour.
A 30 **B** 40 **C** 80
- 2 After the crash the driver of the sports car
A was badly injured.
B was arrested by the police.
C bought another car.
- 3 The conversation takes place
A in a sports hall.
B at a police station.
C in the street.

Recording 2

- 4 The police officer suggests always carrying
A a light.
B a music player.
C a mobile phone.
- 5 When you walk, you should
A be with friends.
B listen to music.
C take a map with you.
- 6 The speaker's main message to the audience is
A to report incidents to the police.
B to learn how to protect yourself.
C to stay at home after dark.

Task 2

Choose the correct answer

- The crime of entering a building illegally and stealing things from it is
 - Case
 - Burglary
 - Robbery
 - Death penalty
- A person in a court who has the authority to decide how criminals should be punished or to make legal decisions is
 - Prisoner
 - Murderer
 - Judge
 - Sponsor
- The punishment given by a court is
 - Sentence
 - Lock
 - Question
 - Case
- A room for one or more prisoners in a prison or police station is
 - Steal
 - Firm
 - Lock
 - Ceil
- The crime of stealing something from a person or place is
 - Violence
 - Burglary
 - Murderer
 - Theft

Task 3

Choose the correct item

- The judge/jury is a group of people who decide if someone is guilty or not.
- The vandal/arsonist has burnt down several buildings
- The police received a call about a robbery/burglary at the bank.
- Keith lost his wallet and mobile phone in the mugging/bullying.
- Annie was the victim/witness of a burglary the thieves took all her jewellery

Активация Window

Read the rubric and do the task

You are studying in England and are going back home for two weeks' holiday .

There is a lot of crime in your area and you don't want to leave your flat empty.

Try to invite your college friend to house-sit while you are away.

- explain why you are worried about leaving the flat empty;
- tell him/her what security precautions he/she should take;
- suggest how your friend can make him/herself at home in your flat;

Writing

Yesterday, you witnessed a bank robbery. Write an informal email (50-100 words) to your American friend. In your email:

- explain where you were.
- describe the event.
- say how you felt.

Додаток Б

Завдання із застосунку Socrative

Electrical devices

Align Due to Standard

1. What is it?

- computer
- notebook
- laptop

2. What is it?

- headphones
- mp3 player
- radio

3. What is it?

- games console
- charger
- port drive

4. What is it?

- port drive
- charger
- headphones

5. What is it?

- smartphone
- digital camera
- video camera

6. What is it?

- mp3 player
- charger
- headphones

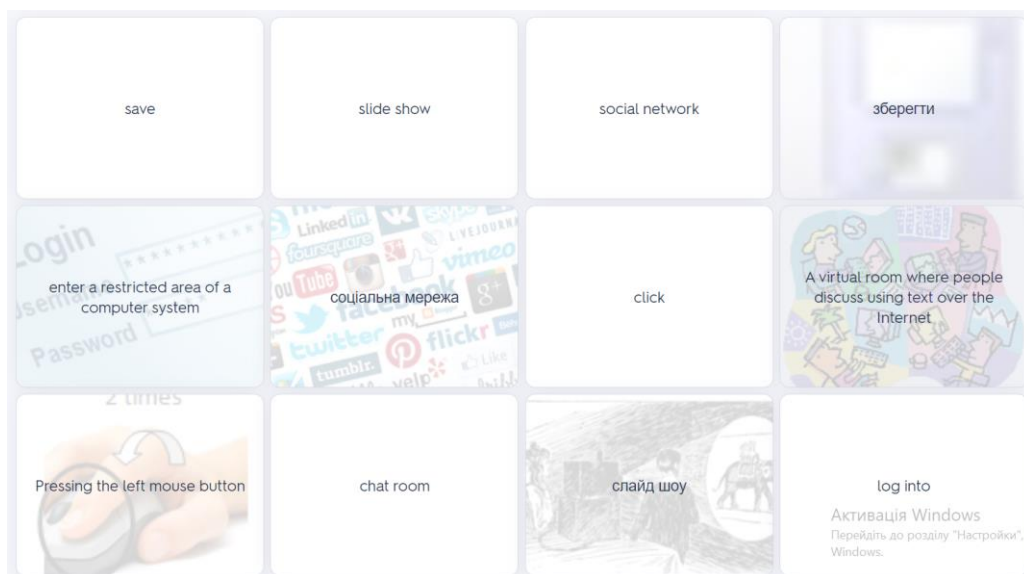
Додаток В

Картки із застосунку Quizlet

search engine	пошукова система		★ 🔊 ✎
home page	Main page of a web site; usually the first page.		★ 🔊 ✎
chat room	A virtual room where people discuss using text over the Internet		★ 🔊 ✎
slide show	слайд шоу		★ 🔊 ✎
scroll bar	A tool that allows the user to move up or down within the document.		★ 🔊 ✎
social network	соціальна мережа		★ 🔊 ✎
click	Pressing the left mouse button	2 times 	★ 🔊 ✎
edit	редагувати		★ 🔊 ✎
save	зберегти		★ 🔊 ✎
log into	enter a restricted area of a computer system		★ 🔊 ✎
attach	to connect		★ 🔊 ✎
insert	to put in		★ 🔊 ✎

Додаток Г

Гра з застосунку Quizlet

Додаток Д

Завдання із застосунку Socrative

<p>1. To charge is ...</p> <p>A to (cause to) work, be in action or have an effect</p> <p>B to put electricity into an electrical device such as a battery</p> <p>C to copy or move programs or information into a computer's memory, especially from the internet or a larger computer</p>	<p>4. To download is ...</p> <p>A to store sounds or moving pictures using electronic equipment so that they can be heard or seen later</p> <p>B to copy or move programs or information into a computer's memory, especially from the internet or a larger computer</p> <p>C to examine something carefully</p>
<p>2. To operate ...</p> <p>A to (cause to) work, be in action or have an effect</p> <p>B to make something more modern or suitable for use now by adding new information or changing its design</p> <p>C to store sounds or moving pictures using electronic equipment so that they can be heard or seen later</p>	<p>5. To update is ...</p> <p>A to store sounds or moving pictures using electronic equipment so that they can be heard or seen later</p> <p>B to examine something carefully</p> <p>C to make something more modern or suitable for use now by adding new information or changing its design</p>
<p>3. To scan is ...</p> <p>A to examine something carefully</p> <p>B to (cause to) work, be in action or have an effect</p> <p>C to make something more modern or suitable for use now by adding new information or changing its design</p>	<p>6. To upgrade is ...</p> <p>A to store sounds or moving pictures using electronic equipment so that they can be heard or seen later</p> <p>B to improve the quality or usefulness of something, or change it for something newer or of a better standard</p> <p>C to make something more modern or suitable for use now by adding new information or changing its design</p>
<p>7. To record is ...</p> <p>A to store sounds or moving pictures using electronic equipment so that they can be heard or seen later</p> <p>B to examine something carefully</p> <p>C to make something more modern or suitable for use now by adding new information or changing its design</p>	
<p>8. To connect is ...</p> <p>A to examine something carefully</p> <p>B to store sounds or moving pictures using electronic equipment so that they can be heard or seen later</p> <p>C to join or be joined with something else</p>	

Активация ¹
Перейдіть до р
Windows.

Додаток Е

Вікторина із застосунку Socrative

<p>Визначення</p> <p>Термін « headphones</p> <p>Виберіть відповідь</p> <p><input type="button" value="Правильно"/> <input type="button" value="Неправильно"/></p>	<p>Визначення</p> <p>Виберіть відповідний термін</p> <p><input type="text" value="a screen"/> <input type="text" value="a mouse"/></p> <p><input type="text" value="a speaker"/> <input type="text" value="a keyboard"/></p>	<p>Визначення</p> <p>Ваша відповідь</p> <p><input type="text" value="Введіть відповідь"/></p> <p><input type="button" value="Далі"/></p>
<p>Визначення</p> <p>Термін « a keyboard</p> <p>Виберіть відповідь</p> <p><input type="button" value="Правильно"/> <input type="button" value="Неправильно"/></p>	<p>Визначення</p> <p>Виберіть відповідний термін</p> <p><input type="text" value="a screen"/> <input type="text" value="a USB cable"/></p> <p><input type="text" value="a speaker"/> <input type="text" value="a keyboard"/></p>	<p>Визначення</p> <p>Ваша відповідь</p> <p><input type="text" value="Введіть відповідь"/></p>

Додаток Ж

Післяекспериментальний тест

Task 1

1. What is it?

- a) sat nav
 b) charger
 c) pen drive

2. What is it?

- a) mp3 player
 b) pen drive
 c) headphones

3. To operate is...

- a) to (cause to) work, be in action or have an effect
 b) to make something more modern or suitable for use now by adding new information or changing its design
 c) to store sounds or moving pictures using electronic equipment so that they can be heard or seen later
 4. To upgrade is to improve the quality or usefulness of something, or change it for something newer or of a better standard

- a) True
 b) False

5. To record is to make something more modern or suitable for use now by adding new information or changing its design

- a) True
 b) False

6. I turned it up. Meaning: I made the volume on the TV louder.

- a) True
 b) False

7. I switched it off.

- a) I changed the heating from 20 to 18.
 b) I pressed the 'off' button on the TV.
 c) I put my phone charger into a socket.

8. Chat room is a virtual room where people discuss using text over the Internet

- a) True
 b) False

9. What is it?

- a) keyboard
 b) screen
 c) mouse

10. Home page is a tool that allows the user to move up or down within the document.

- a) True
 b) False

1 a) Read the rubric, then read the questions and possible answers. What do you think each recording is about?

You are going to hear two recordings twice. Questions 1-3 refer to Recording 1, while questions 4-6 refer to Recording 2. Answer the questions according to what you hear by circling the appropriate letter (A, B or C).

Recording 1

- 1 On Saturday evening, Sarah plans to
 A visit her brother's college.
 B cook dinner for her parents.
 C spend time with her family.
- 2 Sarah stopped using her mobile phone because
 A most of her friends use email.
 B it was costing her too much money.
 C her parents took it from her.
- 3 In the dialogue the teenagers are mainly talking about
 A the rules that their parents make them follow.
 B a concert that they are planning to attend.
 C the pros and cons of mobile phones.

Recording 2

- 4 Frank is annoyed with Chloe because she
 A hung up while he was speaking to her.
 B turned her mobile phone off.
 C is not answering her mobile phone.
- 5 Brian's computer
 A was affected by a virus.
 B sent a virus to Frank's email account.
 C is equipped with anti-virus software.
- 6 Frank is calling Chloe
 A to warn her about a computer virus.
 B to give her advice about online shopping.
 C to ask her if he can use her credit card.

Read the rubric and do the task

You have lost your camera. Talk to your friend about that, including:

- describe how you lost it
- say how your parents reacted to it
- explain what you are going to do to get a new one.

Your teacher has asked you to write an **essay** presenting the pros and cons of students using the Internet for educational purposes. Write your essay (120-180 words).